

**ПРОГРАМА НА ПРАВИТЕЛСТВОТО
НА ЕВРОПЕЙСКАТА ИНТЕГРАЦИЯ,
ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ И
СОЦИАЛНАТА ОТГОВОРНОСТ**

Съдържание

I.	Догонващо Европейския съюз развитие, нарастване на доходите и сближаване на качеството на живот.....	1
II.	Поддържане на устойчив икономически растеж, стимулиране на частната инициатива и продължаване на процесите на приватизация, концесиониране, развитие на публично-частното партньорство	11
	<i>II.1. Условия за висок и устойчив икономически растеж от 6-8% годишно.....</i>	<i>11</i>
	<i>II.2. Развитие на пазарната икономика на принципите на конкуренцията .....</i>	<i>14</i>
	<i>II.3. Продължаване на процесите на приватизация, концесиониране, развитие на публично-частното партньорство, стимулиране на конкуренцията и либерализация при запазване на общественя интерес.....</i>	<i>21</i>
III.	Модернизация на държавата, изграждане на икономика на знанието, повишаване квалификацията на работната сила, съгласно Стратегията за растеж и работа на ЕС	29
IV.	Развитие на образованието и културата.....	35
V.	Гарантирано и достъпно здравеопазване	45
VI.	Преодоляване на регионалните диспропорции, динамично развитие на регионите	49
VII.	Решителни мерки срещу организираната престъпност и корупцията. Ускорена съдебна реформа, осигуряваща бързо, ефикасно, прозрачно, справедливо и достъпно правораздаване.....	57
	<i>VII.1. Решителни мерки срещу организираната престъпност и корупцията .....</i>	<i>57</i>
	<i>VII.2. Ускорена съдебна реформа, осигуряваща бързо, ефикасно, прозрачно, справедливо и достъпно правораздаване .....</i>	<i>62</i>
VIII.	Присъединяване на България към ЕС от 1 януари 2007 г. и пълноценно участие в органите и институциите на съюза. Активна и предвидима външна политика и политика по сигурността.....	67
	<i>VIII.1. Присъединяване на България към ЕС от 1 януари 2007 г. и пълноценно участие в органите и институциите на Съюза.....</i>	<i>67</i>
	<i>VIII.2. Активна и предвидима външна политика и политика по сигурността.....</i>	<i>75</i>
	<i>VIII.3. Ефективно управление при кризи.....</i>	<i>78</i>

На 16 август 2005 г. с подкрепата на Коалиция за България, НДСВ и ДПС, 40-то Народно събрание избра правителство на Република България. Правителството беше наречено "Правителство на европейската интеграция, икономическия растеж и социалната отговорност". Неговите основни приоритети, заложи в политическия документ, подписан от коалиционните партньори са следните:

- ▢ Членството на България в Европейския съюз;
- ▢ Повишаване на производителността и конкурентоспособността на българската икономика – активна политика за сближаване с ЕС по основните параметри, изложени в Стратегията за растеж и работа на Европейския съюз;
- ▢ По-високо качество на живота на българските граждани – активна социална политика, съобразена с критериите и постиженията на Европейския съюз;
- ▢ Утвърждаване на българската национална идентичност;
- ▢ Задълбочена реформа в съдебната система;
- ▢ Активна и предвидима външна политика.

Програмата на правителството развива и конкретизира тези приоритети. Тя е заявка за твърдата решимост на българското правителство в края на неговия мандат, през 2009 г. България да бъде променена - не само да членува в ЕС, но и да бъде активен и уважаван член на европейското семейство. Нашата цел е след четири години българската икономика да бъде много по-развита, а българските граждани да бъдат по-близо до жизнените стандарти в Европейския съюз.

Ние ще провеждаме социално-либерална политика. Тя ще осигури изграждането на модерна либерална икономика и ще гарантира силен социален ангажимент в управлението. Трите политически сили, които съставляват коалицията участваха в изборите поотделно. Правителствената програма представлява баланс и съчетание на поетите към избирателите ангажименти. Това я прави още по-силна. Ние сме убедени, че уникалната в новата история на България коалиция между социалисти и либерали ще даде убедително доказателство, че в страната ни може да има реална коалиционна култура и обединение около националните приоритети. Така ние ще се приближим до практиката на редица европейски страни, в които години наред коалиционното управление е предпочитано от избирателите. Нашата амбиция е да дадем убедителни доказателства, че националните интереси се защитават най-добре не чрез противопоставяне, а с последователна и градивна политика, при която партиите могат да допускат компромиси, но не и да отстъпват от своите принципи.

Правителствената програма трябва да се разглежда през призмата на Националния план за развитие за периода 2007-2013 г. Периодът, през който ще работи правителството на европейската интеграция, икономическия растеж и социалната отговорност – 2005-2009 г. съпада с годините непосредствено преди и непосредствено след членството в ЕС. Програмата предвижда необходимите действия до членството, както и в първоначалния период след членството, като отчита и ефекта на приетата за България финансова рамка на ЕС за периода 2007-2009 г.

В този смисъл програмата отчита не само текущото състояние и перспективите на българската икономика, но и тенденциите, целите и динамиката в ЕС. Правителствената програма съответства на стратегическите цели, залегнали в националния план за развитие до 2013 г., а именно:

- ▢ Достигане и поддържане на висок икономически растеж чрез динамична икономика на знанието в съответствие с принципите на устойчивото развитие и
- ▢ Повишаване на потенциала на човешкия капитал и достигане на равнища на заетостта, доходите и социалната интеграция, осигуряващи високо качество на живот;

както и на неговите стратегически приоритети:

- ▢ Подобряване и развитие на базисната инфраструктура,
- ▢ Развитие на човешките ресурси и подобряване на социалната инфраструктура,
- ▢ Повишаване на конкурентоспособността на българската икономика,
- ▢ Устойчиво и балансирано регионално развитие,
- ▢ Развитие на селските райони и земеделието.

Правителствената програма е съобразена също така с основните рамки на политиката, залегнали в споразумението между политическите сили, съставили коалицията:

- Изпълнение на Договора за присъединяване към ЕС;
- Запазване на валутния борд до членството на България в еврозоната;
- Икономическо развитие в съответствие с критериите на Европейския валутен съюз;
- Продължаване на сътрудничеството с международните финансови институции.

В икономически план програмата ще доведе до модернизация и до развитие на конкурентоспособна икономика, основана на знанието и на новите технологии. В социален план, тя ще защити принципите на социалната справедливост и ще допринесе за повишаване на качеството на живота, солидарност и грижа за нашите сънародници, които имат най-голяма нужда. Резултатите, които ще постигне тази програма ще съответстват на възможностите на страната и на външната среда. Те ще ни доближат до постигането на голямата цел за просперитета на българския народ.

Правителствената програма е важен, но не единствен документ за бъдещите намерения на правителството. Тя трябва да се разглежда съвместно с Националния план за развитие, със законите за държавния бюджет и с тригодишната бюджетна рамка, както и с приеманите от Народното събрание стратегии в отделни области.

Правителството на европейската интеграция, икономическия растеж и социалната отговорност изработи своята програма на основата на приоритети. Тези приоритети напълно съответстват на националните интереси и на европейското бъдеще на България. Ние не се връщаме назад, а гледаме напред. Очакваме от нашите опоненти и от представителите на гражданското общество критики, но се надяваме те да не бъдат самоцелни, а да предлагат нови, разумни алтернативи. Правителството е готово за непрекъснат диалог по най-важните елементи на своята политика. В същото време то осъзнава високите обществени очаквания, поема своята отговорност и ще работи за развитието и просперитета на България.

Догонващо Европейския съюз развитие,
нарастване на доходите и сближаване
на качеството на живот

*Разкриване на 240 хил. работни места
и непрекъснато повишаване на коефициента
на заетост*

Намаляване на безработицата под 10%

*Повече възможности за хората в
неравностойно положение*

Повече грижа за нашите деца

По-високи пенсии

I. Догонващо Европейския съюз развитие, нарастване на доходите и сближаване на качеството на живот

1. Създаване за условия за разкриване на най-малко 240 хил. работни места, което да доведе до непрекъснато повишаване коефициента на заетост и трайно снижаване на безработицата под 10%. Ефективен контрол върху условията за труд, продължителността на работното време, недопускане на експлоатация на женски и детски труд. Намаляване на данъчното облагане на разходите за труд на фирмите

Работата създава условия за сигурност и пълноценен живот на всеки човек. През последните години в България се създават благоприятна среда за нарастване на заетостта и развитието на икономиката. Нивото на безработица трайно намалява, като за 2004 година достигна 11.8%. Въпреки това, в България все още има хора, които се чувстват несигурни за своята работа и доходите, които получават не са достатъчни, за да живеят достойно. Икономическата активност и заетостта на населението са по-ниски в сравнение със средното равнище в Европейския съюз. Правителството отчита, че страната ни е изправена пред сериозни предизвикателства за усъвършенстване на българския социален модел и за приваждането му в съответствие с достиженията на европейското законодателство.

През следващите години, правителството ще води активна политика за създаване на условия за разкриване на 240 хил. работни места, непрекъснато повишаване на коефициента на заетост и преодоляването на регионалните диспропорции, което да доведе до трайно снижаване на безработицата под 10%. Създаването на нови работни места изисква насърчаване на инвестиционната активност и стимулиране на малките и средните предприятия.

Министерството на труда и социалната политика поема ангажимента до края на 2006 година да насочи все повече хора към дългосрочна и качествена заетост чрез подобряване на насърчителните мерки за работодателите и разработването на програми за заетост, отчитащи икономическото и социалното развитие на отделните региони на страната. Ще стимулира активното търсене на работа от безработни лица – обект на социално подпомагане и хора с увреждания, чрез изплащане на бонус за срок от една година при самостоятелно намиране на работа. Министерството ще определи основните причини за пасивност на лицата, които са извън работната сила и ще разработи пакет от мерки за тяхното включване в трудовия живот.

В средносрочен и дългосрочен период **Министерството на труда и социалната политика** ще работи за компенсиране на недостига на работни места в определени отрасли и региони, развитие на мрежата от центрове по проект JOBS в отдалечените селски райони и в районите със смесено население.

Ще се разшири прилагането на различни форми на организация на работното време, както и форми на заетост, за повишаване на гъвкавостта на пазара на труда. Съвместно със социалните партньори ще въведем регламенти за преодоляване на пречките в трудовото, осигурителното и данъчното законодателства пред разкриването на нови работни места, за достигане в дългосрочен план на целите, заложи в Европейската стратегия по заетостта и Стратегията за растеж и работа на Европейския съюз (Лисабонската стратегия).

Министерство на държавната администрация и административната реформа ще подготви промени в Закона за държавния служител, уреждащи постоянната и временна мобилност на служителите, както и възможности за прилагане на гъвкаво работно време.

Правителството поема ангажимент чрез **Министерството на труда и социалната политика** до края на 2006 година да осигури инвестиции в проекти и

програми за подобряване на условията на труд и за защита на трудовите и социалните права на работещите. Ще определим работните места и професии, подлежащи на задължително застраховане за риска "трудова злополука" и ще предложим алтернативни решения в помощ на работодателите за осигуряване на безопасност и здраве при работа.

В по-дългосрочен период **Министерството на труда и социалната политика** предвижда развитие на системата "оценяване на професионалния риск", като метод за управление на безопасността и здравето в трудовия процес. Акцент в дейността на министерството ще бъде активната политика за превенция на експлоатацията на детски труд. Ще работим за ограничаване на "сивия сектор" в областта на заетостта.

Политиката на правителството ще бъде насочена към повишаване на адаптивността и мобилността в рамките на пазара на труда.

2. Активна политика за повишаване на квалификацията и насърчаване на заетостта с акцент върху хората в неравностойно положение на пазара на труда

Правителството осъзнава, че основните предизвикателства на пазара на труда са ниската икономическа активност, ниската заетост и качествените характеристики на трудовия ресурс, квалификацията в подходящи области и сивата икономика. Качеството на работната сила е недостатъчно, за да отговори на предизвикателствата на икономиката, основана на знанията. Ние отчитаме, че липсата на образование и професия, както и ниската квалификация са бариери пред заетостта.

За да отговори адекватно на тези предизвикателства, правителството ще води активна политика за повишаване на квалификацията на заетите и безработните лица и за насърчаване на заетостта. Специална подкрепа ще получат хората в неравностойно положение за осигуряване на равен достъп до обществените ресурси и тяхната трайна интеграция в пазара на труда, в икономическия, социалния и културния живот на страната.

Министерството на труда и социалната политика ще създава стимули за работодателите за разкриване на работни места за лица от неравнопоставени групи. Съвместно със социалните партньори правителството ще създаде ефективна система за проучване на потребностите на работодателите от работна сила с определена квалификация, която да отчита регионалните и отрасловите различия и да осигурява по-плавен преход от образователната система към пазара на труда. Ще продължим развитието на Националната система за професионално обучение на възрастни и ще работим по създаването на методологии за обучение на възрастни – заети и безработни лица. За продължително безработните лица ще осигурим обучение и последваща заетост. За отпадналите от образователната система млади хора ще осигурим образование и придобиване на професионални умения. С прилагането на модели за обучение за професионална квалификация, консултантски услуги за стартиране/развиване на собствен бизнес и достъп до микрокредитиране ще стимулираме създаването на заетост и доходи от труд в ромските общности. С участието на Държавната агенция за информационни технологии и съобщения ще се реализира Национална програма за компютърна грамотност, чрез която ще се обучат и преквалифицират гражданите на умения за работа с компютър и Интернет, както и паралелно с това ще се провежда обучение на чужди езици.

Интегрирането на лицата в неравнопоставено положение изисква от нас да подкрепим работодателите при изграждане на достъпна работна среда и адаптирани работни места. Ще създадем система от показатели за проследяване на състоянието и тенденциите по отношение на равнопоставеността и обединена база данни за хората с увреждания. Всички действия ще представим в План за равните възможности за хората с увреждания за периода 2006-2007 година.

Министерството на труда и социалната политика ще работи със социално-икономическите партньори и институции и други организации на гражданското общество за създаване на равни възможности за хората с увреждания.

Министерство на държавната администрация и административната реформа ще насърчи интегрирането на тези граждани в структурите на държавната администрация.

3. Ежегодно повишаване на доходите от труд с отчитане на растежа на БВП, стабилността на ценовото равнище, производителността на труда и конкурентноспособността на икономиката

Цел на управлението на нашето правителство е да подобрим жизнения стандарт и осигурим благосъстояние на хората в страната. Ние вярваме, че колкото по-стабилна и конкурентноспособна е икономиката, толкова повече възможности ще имаме, за да повишим доходите на хората и решим социалните им проблеми.

Правителството ще работи за:

— Провеждане на активен диалог със социалните партньори за повишаване на доходите в отраслите и браншовете на реалната икономика, отчитайки инфлацията и поне част от ръста на производителността на труда. Ще работим за създаване на условия за повишаване на работната заплата в реалната икономика, включително чрез въвеждане на ставки за минимално почасово заплащане.

— Увеличаване на минималната работна заплата за страната, веднъж годишно.

— Разширяване на обхвата на колективното трудово договаряне в областта на заплащането на труда на браншови равнища и фирмите.

— Прилагане на гъвкави форми на заплащане на труда чрез промени в трудовото и осигурителното законодателство.

В резултат на тази политика очакваме след обвързването ѝ с границата на бедността да превърнем минималната работна заплата в държавен регулатор на пазара на труда и обвържем заплащането на труда с инфлацията и нарастването на производителността.

4. Повишаване на работните заплати в бюджетната сфера, свързано с интеграцията на България в ЕС

Днес модерното държавно управление изисква прилагането на принципите на ефективност и ефикасност във всички сфери на държавната дейност. Правителството ще предприеме мерки за формиране на по-малобройна, но по-високо квалифицирана администрация и по-добре заплатени служители в бюджетните организации. **Министерството на труда и социалната политика, Министерството на финансите и Министерството на държавната администрация и административната реформа** ще предложат гъвкави механизми за финансово стимулиране на служителите в държавната администрация с оглед на показани изключителни резултати.

Предложената политика по доходите в бюджетната сфера през 2007-2009 г. е основана на:

— Прилагане на нов, по-ефективен механизъм за определяне размера на средствата за работна заплата. Поетапното въвеждане на програмното бюджетиране е първият етап в

тази посока, тъй като е ориентиран директно към крайния резултат, а не към отделните икономически показатели, в т.ч. и заплатите.

— Ръст на заплатите в бюджетната сфера, който да бъде обвързан с нарастването на БВП и инфлацията, с оглед осигуряване на силна и конкурентноспособна икономика, висок икономически растеж и стабилна макроикономическа среда.

— Запазване на механизма за нарастване на средствата за работна заплата в търговските дружества с над 50 на сто държавно или общинско участие.

Министерството на държавната администрация и административната реформа ще:

— Създаде управленски капацитет за прилагане на единни стандарти, гарантиращи обективност и прозрачност при прилагането на системата за заплащане, обвързано с изпълнението на длъжността.

— Разработи и въведе гъвкава централна система на заплащане за цялата държавна администрация, включваща бонусни схеми, заплащане при непълно работно време и други.

5. Осигуряване на устойчиво нарастване на пенсиите. Постепенно нарастване на пенсиите, съобразно фискалните възможности. Създаване на инвестиционен фонд ("Сребърен") за финансова подкрепа на първия стълб на пенсионната система. Осигуряване на по-справедливи, гъвкави форми за участие в пенсионната система

Социална отговорност на всяко правителство е да се грижи за хората, извън трудоспособна възраст. Нашето правителство ще гарантира спокойствието и сигурността на хората, извън трудоспособна възраст като работи за повишаване на пенсиите, намаляване на риска от бедност при възрастните хора. Ние ще подкрепим процеса на модернизирането на пенсионната система в синхрон с икономическия растеж, повишаването на заетостта и доходите на хората. Правителството ще работи за осигуряване на устойчиво нарастване на пенсиите, като се извършат промени в механизма за осъвременяване на пенсиите, отчитащ нарастването на осигурителния доход и инфлацията за съответната година. Индексирането на пенсиите ще се определя ежегодно съобразно фискалните възможности. Правителството, съвместно с НОИ и социалните партньори, ще работи за по-справедливо и адекватно отчитане на осигурителния принос на лицата, за намаляване на неравнопоставеността между отделните лица, работещи при различни условия на труд.

С широкото участие на социално-икономическите партньори, до края на 2006 година правителството ще работи за изграждане на демографски инвестиционен фонд "Сребърен", чрез който ще се повиши финансовата устойчивост на пенсионната система. Ще продължим реформата при определяне на пенсиите, несвързани с трудова дейност (социалните пенсии за инвалидност и старост).

Нашето правителство се ангажира да осигури реално прилагане на принципите на солидарността и социалната справедливост в българското законодателство, за да ги приведе към добрите практики и стандартите на Европейския съюз в областта на пенсионната система. Ще разработим механизми за по-гъвкави форми за участие в пенсионната система. До края на мандата ще работим за засилване ролята на втори и трети стълб чрез разработване на икономически стимули. В резултат на тази политика ще осигурим условия за постигане на целите на Стратегията за работа и растеж на Европейския съюз за адекватност на пенсиите, финансова устойчивост на пенсионната система и нейното осъвременяване в отговор на променящите се потребности на икономиката, обществото и индивидите.

6. Ежегодно актуализиране на границата на бедност в България, съобразено с практиката в ЕС

Страната ни все още няма официално приета граница на бедност, която да служи за обективна основа при определянето на размерите на гарантирани и защитени от държавата доходи на населението – гарантираният минимален доход за целите на социалното подпомагане, социалната пенсия, минималната работна заплата за страната и други защитени минимални доходи на населението. **Министерството на труда и социалната политика** ще работи за:

▢ Преодоляване на бедността, като утвърди по законодателен път официалната граница на бедността и я постави в основата на системите за социална сигурност и защита на доходите и жизнения стандарт на населението.

▢ Обвързване на границата на бедността с минималните гарантирани размери на плащанията за целите на социалното подпомагане, минималната работна заплата и социалната пенсия.

▢ Провеждане на последователна държавна политика за приближаване на гарантираните минимални плащания съгласно механизмите, стандартите и критериите на Европейския съюз.

Правителството ще провежда държавната политика с участието на социалните партньори. Съвместно с тях ще разработим методиката за определяне границата на бедността и предвидим съотношенията към нея на посочените гарантирани минимални защитени доходи на населението. В дългосрочен план очакваме да постигнем равнища и стандарти за преодоляване на бедността в съответствие с тези на Европейския съюз.

7. Приоритетна подкрепа на семействата с деца. Финансово подпомагане от бюджета за посещение на детски ясли и градини на семействата с деца, отговарящи на критериите за социално подпомагане

Правителството ще подкрепи семействата и родителите с деца, отговарящи на критериите за социално подпомагане. Ние вярваме, че по този начин ще помогнем на семействата с ниски доходи за гарантиране обучението на техните деца и социалната им интеграция. Правителството предвижда в краткосрочен план чрез **Министерството на труда и социалната политика** да реализира пилотен проект за изплащане от бюджета на таксите за детски ясли и градини на тези семейства. До края на 2006 година програмата ще стартира в цялата страна и ще обхване съответните семейства с деца. Ще се осигурят семейни помощи, като ежегодно се актуализира техния размер.

Правителството ще развие политиката за осигуряване на ефективно насочване на социалните помощи към най-нискодоходните и рисковите групи от населението, като прилага диверсифициран подход при подпомагане на уязвимите групи от населението и лицата в най-тежко положение. За най-нискодоходните и бедни хора ще се осигури целева социална защита за отопление.

Изграденият механизъм за “отработване на месечните социални помощи” от лицата в трудоспособна възраст ще бъде развит. Качеството на предоставяните социални услуги и условията на живот в специализираните институции ще бъде подоброено чрез насърчаване предоставянето на алтернативни социални услуги (домашни грижи, услуги в общността и др.).

Правителството ще предприеме комплексни мерки за закрила на децата, превенция на изоставянето на деца, за намаляване броя на децата, отглеждани в специализирани институции, на бездомните и просеци деца чрез координиране на дейността на всички

институции. Ще осигурим подкрепа на приемните семейства като им предоставим специализирано обучение.

8. Запазване на прогресивното данъчно облагане върху доходите, запазване на сегашните ставки на данъка върху общия доход и намаляване на техния брой. Въвеждане в пълен обем на семейното подоходно облагане.

Правителството ще насочи политиката на данъчното облагане в подкрепа реализирането на социалните ангажименти, които поемаме към обществото. Ние ще запазим прогресивното данъчно облагане на доходите. Приоритетно още през 2006 г. ще търсим възможности да понижим размера на данъчните ставки върху ниските и средните доходи от работната заплата. Прогресивното данъчно облагане създава условия за по-ниска данъчна тежест за средната класа, която е гръбнака на икономиката, като е ключово и по отношение на социалната отговорност към най-ниско доходните групи на населението.

Предвиждаме поетапното въвеждане на семейното подоходно облагане, с цел подобряване на жизнения стандарт на хората и демографските процеси в страната от 2007 година.

9. Приемане на национална програма за ограничаване на негативните последици от демографската криза

Решаването на проблемите с високата смъртност, възпроизводството и застаряването на населението, ниската раждаемост са неотложни. През последните години в България се очертава трайна тенденция на влошаване на демографското състояние на населението. По тези показатели значително изоставаме спрямо средните им стойности за Европейския съюз.

Правителството ще води активна и целенасочена политика за преодоляване на демографската криза в страната, като приеме дългосрочна Национална стратегия за демографското развитие на България за периода 2006-2020 година. За решаването на тези комплексни проблеми и подобряване на основните демографски показатели ще предприемем координирани мерки между различните институции, научните среди, социалните партньори и гражданското общество.

Министерството на здравеопазването ще разработи национална програма за промоция на здраве и профилактика на болести и въведе мониторинг на здравето състояние на населението. Министерството ще работи за намаляване на детската смъртност, превенция на ХИВ/СПИН сред подрастващите и младите хора и подобряване здравето на жените във фертилна възраст. Към проблемите на репродуктивното здраве ще се насочат специални програми за продължително обучение на общопрактикуващите лекари.

В училищата ще възстановим системата за училищно здравеопазване и ще въведем система за национален мониторинг на здравето на учениците, като част от националната програма за промоция на здраве. За населението в изолирани населени места ще осигурим подобрен достъп до здравно обслужване.

Правителството ще стимулира раждаемостта на второ дете в семейството чрез предоставянето на семейни помощи и поеме част от жилищните кредити за младите семейства, ако в период до 5 години от сключване на брака имат 2 деца, които отглеждат в семейна среда. Тези облекчения ще гарантираме със законопроект за поемане от държавата на част от жилищните кредити за млади семейства. Ще осигурим подкрепа на двудетния модел на семейство чрез предоставяне на по-високи еднократни помощи за раждане на второ дете. До края на мандата в сътрудничество със социалните партньори и гражданското общество ще модернизираме системата на месечните помощи за отглеждане на деца до завършване на средно образование.

Специална подкрепа ще получат младежите в трудоспособна възраст. Така ще се опита да намалим емиграцията и създадем условия за тяхното професионално реализиране в България и за връщане в България на обучаващи се в чужбина български младежи.

Правителството, чрез провеждане на комплексни и съгласувани действия ще създаде условия за трансформирането на социалните плащания в социални инвестиции в семействата и децата.

10. Реформиране на основните сектори, предоставящи публични услуги и повишаване ефективността на разходите в тях

За да отговорим на повишените изисквания към българската икономика и догонващото Европейския съюз икономическо развитие, ние се ангажираме да осигурим реформиране на основните сектори и повишаване ефективността на разходите за инфраструктура, образование, здравеопазване и култура. Нарастването на разходите ще бъде обвързано с програмното бюджетиране и предлагане на ефективни програми, свързани с повишаване на качеството в образованието и здравеопазването. Същата политика ще бъде приложена и по отношение на културата и инфраструктурата. Ще бъде стимулирано навлизането на частния сектор в тези сфери.

11. Интеграция на малцинствата и усъвършенстване на етническия модел в гражданското общество

Приоритет на правителството, наред с политиката на съхранение на етническата, религиозната и културната самобитност, е и приобщаването и устойчивото интегриране на малцинствата в българското общество чрез представители в икономическия, социалния, политическия и културен живот. Реалното му постигане е обусловено от привличане на представители на малцинствата в процесите на вземане на решения, включване в подготовката и реализирането на национални и регионални стратегии за развитие, особено такива, които се отнасят до етническите общности.

За постигане на трайни резултати при интегрирането на малцинствата и в частност на ромите правителството ще се стреми да гарантира качествено образование на всички представители от етническите малцинства чрез предоставяне на възможност за обучение на деца от ромски произход сред техни връстници от мнозинството, чрез разкриване на полуинтернатни форми на обучение за децата роми, чрез подобряване на материално-техническата база и оборудване на компютърни кабинети в училищата.

Съвместно с общините, правителството ще предприеме специални мерки за подобряване на жилищните условия и изграждане на социалната инфраструктура в районите с преобладаващо малцинствено население, което включва изработване и попълване на кадастрални карти и планове, изработване на подробни устройствени планове в общините, изясняване в кратки срокове на собствеността върху земята и проблемите с незаконното строителство в районите с ромско население, оземляване на желаещите роми и/или безвъзмездно отдаване на общински и държавни земи за ползване, а при необходимост и предприемане на адекватни изменения в законодателството.

За преодоляване на безработицата следва да се въведат либералните принципи за предоставяне на равни възможности за конкурентноспособност на пазара на труда в контекста на специфична държавна политика към регионите със смесено население.

Правителството ще се противопостави на проявите на етническа и религиозна нетърпимост, на опитите за етническо противопоставяне не само от гледна точка на спазване на вътрешния ред, но и с цел на усъвършенстване на етническия модел като конвертируем продукт на българското гражданско общество.

Политиката на правителството на Република България ще бъде водена в активен диалог със социално-икономическите партньори и правителството ще сключи пакт за икономическо и социално развитие на страната до края на 2009 година, за да постигнем целите на програмата.

2

Поддържане на устойчив икономически растеж, стимулиране на частната инициатива и продължаване на процесите на приватизация, концесиониране, развитие на публично-частното партньорство

Стабилна и предвидима макроикономическа среда

Незабавно влизане във валутен механизъм II след присъединяването в Европейския съюз

Ефективни публични разходи и по-голяма свобода за частната инициатива

По-малко дългово бреме за бъдещите поколения

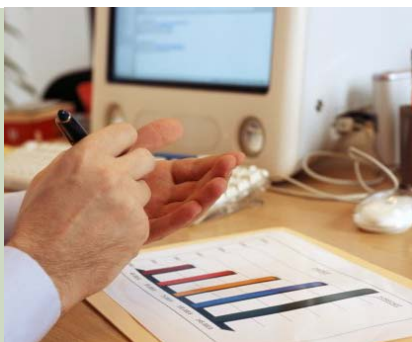
По-добри условия за бизнес

Достъпен финансов ресурс на прозрачен, сигурен и модернизиран капиталов пазар

II. Поддържане на устойчив икономически растеж, стимулиране на частната инициатива и продължаване на процесите на приватизация, концесиониране, развитие на публично-частното партньорство

Ние вярваме, че икономическото развитие на държавата е единствен път към увеличаване жизнения стандарт на населението. За да гарантираме пълноценен живот на всеки български гражданин в демократична държава, през следващите 4 години ще работим за поддържане на висок и устойчив икономически растеж. Ще развиваме информационното общество и ще внедряваме приоритетно информационните и комуникационни технологии във всички сфери на обществото, което ще способства за догонването на доходите, стандарта и качеството на живот на европейските страни. Смятаме, че този приоритет е едновременно възможност и наше задължение. Ние сме наясно, че с гарантирането на финансовата стабилност хората ще имат по-голяма сигурност в бъдещето си, а предприемачите ще работят в предвидима среда, улесняваща взимането на управленски решения. При стабилна икономика, правителството ще има много повече възможности да разрешава значимите обществени проблеми като провежда политика без да измества частния сектор.

II.1. Условия за висок и устойчив икономически растеж от 6-8% годишно

През последните години България постигна макроикономическа стабилност, намираща отражение във високия и стабилен темп на икономически растеж, поддържането на широко балансиран бюджет и финансова стабилност. С цел постигането на висок ръст на БВП коалиционното правителство ще продължи да работи за:

- ┌ Поддържане на стабилна и предвидима макроикономическа среда и поддържане на устойчивост на публичните финанси.
- ┌ Поддържане на равнище на държавния и държавно гарантиран дълг в количествено и качествено изражение, гарантиращо фискална устойчивост и съобразяване с критериите от Маастрихт.
- ┌ Оптимизиране и развитие на данъчно осигурителната система.
- ┌ Подкрепа за развитието на капиталовия пазар.
- ┌ Насърчаване на основните фактори на растеж: инвестициите, експорта и иновациите.

1. Поддържане на стабилна и предвидима макроикономическа среда и поддържане на устойчивост на публичните финанси

Правителството осъзнава, че за поддържането на макроикономическа стабилност се нуждаем от провеждане на разумна и гъвкава фискална политика и оптимизиране на бюджетния процес. България ще постигне това чрез:

- ▢ незабавно влизане във валутен механизъм II след присъединяването в Европейския съюз ;
- ▢ поддържане на балансиран бюджет;
- ▢ преразпределение до 40% от Брутният вътрешен продукт през бюджета;
- ▢ въвеждане на програмния подход на бюджетниране, като на този етап ще бъдат обхванати всички първостепенни разпоредители с бюджетни кредити (без общините).

Запазването на системата на Паричен съвет до членството на страната в еврозоната като едностранен ангажимент ще изиграе решаваща роля за поддържане на съществуващата макроикономическа стабилност.

Българското правителство ще провежда разумна фискална политика, базирана на повишена събираемост на приходите и ефективно разходване на средствата на данъкоплатците, насочени към ключови области и приоритети.

Ограничаването на преразпределителните функции на бюджета до 40% от БВП ще намали намесата на държавата в икономиката и ще развие частната инициатива. В същото време, чрез бюджета правителството ще може да интервенира на места, където частният интерес не е достатъчно оправдан и не може да се постигне ефективност.

Подкрепа за постигнатата макроикономическа стабилност, както и за създаването на условия за ефективно управление и устойчивост на публичните финанси ще бъде осигурена чрез повишаване на координацията и организацията на текущото изпълнение на консолидирания държавен бюджет в рамките на утвърдените с годишните закони параметри. Ще се стремим към подобряването на ефективността на финансиращите механизми в секторите, предоставящи публични услуги. С така провежданата политика ще постигнем ритмичност при финансирането на държавните разходи, предвидимост и гъвкавост на бюджетното изпълнение и прецизна оценка на фискалния риск.

Правителството ще вложи реални усилия по въвеждането на многогодишното програмно бюджетниране. Въвеждането му ще доведе до последователност при определянето на насоките и координирането на бюджетното планиране. Правителството осъзнава, че многогодишното програмно бюджетниране ще ни позволи да извършваме подготовката на нови нормативни актове или на предложения за изменение на съществуващи нормативни актове, регламентиращи бюджетния процес, в съответствие с най-добрите практики. В резултат на това очакваме средносрочната фискална рамка да бъде устойчива във времето, бюджетният процес да бъде оптимизиран, а законодателството – усъвършенствано.

2. Поддържане на равнище на държавния и държавно гарантиран дълг в количествено и качествено изражение, гарантиращо фискална устойчивост и изпълнение на критериите от Маастрихт.

Ние си поставяме за цел да управляваме ефективно държавния дълг чрез приемане на стройна и последователна стратегия. Смятаме, че именно такова управление ще допринесе за намаляване на рисковете за бюджета при обслужването на дълга. В същото време поддържането на широко балансиран бюджет ще ограничи нуждата от поемане на нов дълг.

Тази политика е в подкрепа на икономическия растеж и подобряване на цялостната бизнес-среда в страната, като създава гаранции за запазване на макроикономическата стабилност.

Българското правителство ще работи за осигуряване на адекватно на приоритетите и нуждите външно финансиране. Разработването и изпълнението на програми и стратегии за сътрудничество с международните финансови институции ще бъде насочено към договаряне на максимално изгодни условия за финансиране. По този начин ще се постигне по-добро позициониране на страната по отношение на международните финансови институции.

Предвиждаме поддържане на рестриктивен подход при финансирането на публични проекти с държавни или държавно гарантирани заеми, както и поддържане на балансирана лихвена и валутна структура на дълга. По този начин ще се работи за спазването на критериите от Маастрихт, което ще доведе до плавно въвеждане на еврото.

3. Оптимизиране на данъчно осигурителната система

Правителството ще провежда данъчна политика в подкрепа на икономическия растеж. Ще работим за подобряване събираемостта на данъчните приходи и осигурителните вноски. Това от своя страна ще създаде възможност за намаление на общата данъчна и осигурителна тежест върху бизнеса и домакинствата. Със стартирането на работата на Националната агенция по приходите от началото на 2006 г. ще се унифицират и облекчат контролните функции спрямо данъчно задължените и осигуряващи се лица. За ефективното й функциониране особено внимание ще обърнем на своевременното приключване на трансформацията и осигуряване на стабилност на структурата и нейния персонал.

Правителството ще разработи ефективни стимули за работодателите за инвестиране в човешки ресурси, зелени инвестиции (околна среда) и инвестиции в подобряване на условията на труд, в съответствие с практиките, механизмите и изискванията на ЕС.

Провежданата от правителството последователна политика за намаляване на осигурителната тежест ще способства за облекчаване на условията за бизнеса, за стимулиране на разкриването на нови работни места и за намаляване на "сивия сектор" на икономиката. В резултат от правителствената политика ще се повиши финансовата устойчивост на първия стълб на пенсионно-осигурителната система, като по този начин индиректно ще бъде изпълнена и общата цел за поддържане на устойчивост на публичните финанси.

Правителството се ангажира за запазване на максималната ставка на корпоративните данъци на сегашното ниво.

4. Подкрепа за развитието на капиталовия пазар

Правителството осъзнава, че България има потенциал за допълнително нарастване и развитие на капиталовия пазар за увеличаване на достъпа до финансови ресурси. В условията на функционираща пазарна икономика ние ще подкрепяме развитието на капиталовия пазар чрез подобряване на техническите и регулационни механизми за осигуряване на прозрачност и сигурност, модернизация на фондовата борса и увеличаване дела на търгуваните на нея обеми.

По този начин ще стимулираме развитието на потенциала на частния сектор, който ще има достъп до повече и по-разнообразни финансови инструменти за набиране на капитал или за хеджиране на съществуващия риск. Така ще се подобри неговото финансово състояние и създаде стимул за нарастване на заетостта и качеството на произвежданите български продукти. Повишаването на конкурентноспособността на българските предприемачи е основа за поддържането на висок и устойчив икономически растеж.

II.2. Развитие на пазарната икономика на принципите на конкуренцията

За нормалното функциониране на пазарната икономика и повишаването на жизнения стандарт е необходимо поддържане на благоприятна бизнес среда, изграждане на модерна инфраструктура и насърчаване на инвестициите.

1. Продължаваща либерализация и демонополизация в икономиката

От 2002 г. досега 45 % от административните режими за регулиране на стопанската дейност, управлявани от централната администрация, са отменени или облекчени. Българското правителство ще продължи да следва политика на либерализация и демонополизация в икономиката. Правителството се ангажира ефективно да прилага принципите на прозрачност, откритост и достъпност при провеждането на търгове и обществени поръчки.

Министерството на икономиката и енергетиката, Министерството на държавната администрация и Министерство на финансите в координация ще провеждат политика за подобряване на стопанския климат, намаляване на регулативните разходи за осъществяване на бизнес в Република България, въвеждане на ограничено административно регулиране и подобряване на качеството на административните услуги. Конкретните действия в тази посока включват:

- ▢ намаляване и оптимизиране на лицензионните, разрешителните и регистрационните режими на база на експертни проучвания и партньорство с представители на бизнеса;
- ▢ изработване на предварителни и последващи годишни анализи на ефекта на нормативното въздействие върху бизнес средата;
- ▢ осигуряване на текущ мониторинг на индикаторите на бизнес климата и разработване на съответни нормативни промени, насочени към неговото подобряване;
- ▢ осигуряване равнопоставеност и прозрачност в системата на обществените поръчки и активно противодействие на корупцията създаване на антикорупционна среда, включително чрез създаване на електронна система за обществени поръчки в рамките на електронното правителство;

Ангажиментите за подобряване на либерализацията и конкуренцията в сектора на енергетиката се базират на:

- ▢ финализиране на вече стартирани и предстоящи проекти за рехабилитация и строителство на електрогенериращи мощности;
- ▢ увеличаване на дела на екологично чиста енергия в енергийния баланс на страната чрез въвеждане на подходяща система за насърчаване на производството на

енергия от ВЕЦ, като за целта ще бъде въведена Система за търговия със зелени сертификати, която ще замени досега действащата система на преференциално ценообразуване;

▢ ускорено въвеждане на битова газификация чрез развитие на газоразпределителната мрежа, при същевременно прилагане на либерален търговски модел;

▢ подобряване на координацията и насърчаване на инвестициите за осъществяването на програми за повишаване на енергийната ефективност на национално, регионално и местно ниво;

▢ ускоряване въвеждането на Схемата за зелени инвестиции като фактор за насърчаване на инвестициите в енергоспестяващи, екологосъобразни и възобновяеми енергийни технологии и въвеждане принципите на устойчивото развитие на териториите.

Министерството на околната среда и водите ще продължи дейността по предоставяне на разрешения за търсене и проучване на подземни богатства на конкурентен принцип и ще осъществява ефективен контрол върху тези дейности.

Министерството на финансите ще работи за подобряване на стопанския климат в страната чрез създаване и гарантиране на еднакви условия за всички участници в стопанския оборот по отношение на фискалната дисциплина. Основните цели и дейности в дейността на МФ в тази област ще са насочени към:

▢ повишаване на ефективността при събирането на митните сборове и други държавни вземания посредством засилен контрол по отношение на елементите за облагане, повишаване на фискалната култура чрез насърчаване на доброволните плащания и засилване на противодействието срещу измамите и контрабандата;

▢ подобряване на събираемостта по принудителен ред на неплатените доброволно държавни вземания чрез усъвършенстване на нормативната уредба, регламентираща принудителното събиране на държавните вземания и подобряване и автоматизиране на вътрешните работни процеси; оптимизиране на взаимодействията между Агенцията за държавни вземания и публичните взискатели и между Агенцията за държавни вземания и органите на МВР.

2. Политика за насърчаване на износа и за стимулиране на малките и средни предприятия

Ние се ангажираме да предприемем действия за повишаване на конкурентоспособността на производствения сектор на базата на жизнеспособни предприятия като отчитаме поетите ангажименти по международни споразумения.

2.1. Благоприятни условия за развитието на устойчив и конкурентоспособен сектор на МСП и плавното му интегриране в единния европейския пазар

Българските МСП все още изостават значително по производителност на труда и с процеса на въвеждане на нови технологии, което намалява конкурентоспособността им на международните пазари. В начална фаза на развитие е и пазара предоставящ бизнес услуги за МСП. Въпреки сериозните проблеми, малките и средни предприятия демонстрират значителен потенциал за развитие с решаваща роля при осигуряването на заетост. Усилията на правителството ще се концентрират върху стимулиране на иновационната активност на МСП и улесняване на достъпа до международните пазари, чрез повишаване на информацията за тях.

Министерство на икономиката и енергетиката, съвместно с Държавната агенция за информационни технологии и съобщения, ще насочи усилията си в следните области:

- ▢ стимулиране на малките и средни предприятия с висок иновационен капацитет;
- ▢ предоставяне на консултации и финансова подкрепа на МСП за постигане на съответствие със стандартите и изискванията на ЕС в областта на производството, управлението, качеството, както и консултантска подкрепа в областта на индустриалната собственост;
- ▢ подкрепа за свързване на малките и средни предприятия в мрежи и клъстери;
- ▢ подкрепа за въвеждане на информационни технологии в предприятията;
- ▢ подкрепа за въвеждане на енергоспестяващи и екологичносьобразни технологии, производства и продукти;
- ▢ насърчаване на навлизането на образователните форми по предприемачество в българските училища и университети, съвместно с Министерството на образованието и науката;
- ▢ създаване на оптимална среда за предоставяне на административни услуги и информация на МСП.

2.2. Конкурентноспособно присъствие на външни пазари и диверсифициране на структурата на българския износ

Стимулирането на външното търсене предполага и мерки за директно насърчаване на износа на българските предприятия чрез улесняване на достъпа до международните пазари, полагане на усилия за подобряване на имиджа на България като важен търговски партньор и възобновяване и разширяване на позициите на страната на традиционни пазари.

Министерство на икономиката и енергетиката се ангажира с:

- ▢ изработване на Национална експортна стратегия;
- ▢ изграждане на система от индикатори за мониторинг на конкурентоспособността на българската икономика;
- ▢ възстановяване и разширяване позициите на България на традиционни пазари чрез активизиране на дейността на икономическите съветници в чужбина и тясно обвързване на тяхната оценка с постигнатите резултати. Откриване на нови търговско-икономически представителства и оптимизиране на съществуващи, регулярно инициране и организиране на бизнес мисии в България и чужбина.
- ▢ намаляване на разходите по сделките, свързани с експортни и митнически процедури, транспортна, информационна, сертификационна инфраструктура и др.
- ▢ по-нататъшно разширяване на възможностите за българския износ на стоки и услуги в резултат на текущия кръг многостранни търговски преговори в Световната търговска организация (СТО) и на преговорите с новоприсъединяващи се към СТО страни;
- ▢ активизиране на сътрудничеството с Организация за икономическо сътрудничество и развитие и участие на България като наблюдател в комитетите и работни групи на ОИСР;
- ▢ защита на интересите на българските предприемачи при обсъждането на актове и позиции по търговски въпроси в рамките на ЕС;

подготовка на позиции и осигуряване на тяхната съгласуваност с представителите на българските браншови организации и асоциации за подобряване на достъпа на български стоки и услуги до пазарите на трети страни.

Министерство на транспорта ще провежда политика насочена към ефективно транспортно-логистична подкрепа на българския износ, като се ангажира с:

- насърчаване качествено развитие на експедицията;
- подобряване взаимодействието между видовете транспорт в пристанищата, летищата и ГКПП, както и с митниците;
- изграждането и функционирането на интермодален транспортен терминал в гр. София;
- подобряване състоянието на транспортната инфраструктура.

3. Активна инвестиционна програма за изграждане на модерна инфраструктура – чрез финансиране от частния сектор, държавния бюджет и предприсъединителните, структурните и Кохезионния фонд на ЕС

Ние осъзнаваме, че реализацията на този приоритет е пряко свързан с повишаването на конкурентоспособността на българската икономика, и изисква подобряване на инвестиционния климат и привличането на инвестиции, като предполага подобряване на икономическите условия за по-пълно и ефективно използване на съществуващите национални предимства и на изградения технически, производствен и човешки потенциал.

Развитието и модернизацията на системите на техническата инфраструктура и на предлаганите от нея услуги на електронното правителство, съответстващи на европейските стандарти за качество, са осъзнати и се разглеждат като задължително условие за висок и устойчив икономически растеж. Ще бъде разработена Национална стратегия за развитие на инфраструктурата в Република България до 2015 година, която ясно да дефинира визията, целите и приоритетите на база настъпващите промени в процеса на интеграция на страната в ЕС. Ще се изработи конкретен план за действие и отговорности с реална и мащабна инвестиционна програма, която да подкрепи икономическия растеж и просперитет на страната.

Ние се ангажираме да насочим своите усилия към:

- развитие на информационното общество, чрез изграждане на единна инфраструктура за високоскоростни електронни комуникации, както и чрез внедряване на информационните и комуникационни технологии във всички сфери на обществения живот;
- повишаване качеството и подобряване на транспортната инфраструктура - модернизация и обновяване на железопътната и републиканската пътна мрежи, модернизация на пристанищната и летищна инфраструктури;
- стимулиране доизграждането и поддръжката на общинската пътна мрежа;
- активна работа за изграждане на националната мрежа от магистрали за свързването ѝ с европейските транспортни коридори;
- повишаване ефективността на енергийните системи и електронната съобщителна инфраструктура;
- осигуряване на съвременни стандарти във водопотреблението при пестеливо използване на ограничените водни ресурси, подобряване на ефективността на водоснабдителните и канализационните системи и качеството на водните услуги;

- намаляване сложността на правното регулиране и подобряване на институционалния капацитет за привличане на чуждестранни преки инвестиции.

- изграждане на надеждна информационна основа на електронно правителство за регионалното планиране и управление с акцент върху районите за планиране.

- създаване на кадастъра и на взаимосвързани информационни системи между кадастъра и имотния регистър.

Министерството на държавната администрация и административната реформа ще положи усилия за повишаване на административния капацитет на местно и регионално ниво, с оглед подготовката и реализацията на ефективни инвестиционни проекти.

Министерство на регионалното развитие и благоустройството се ангажира да подпомага повишаването конкурентноспособността на строителството като работи активно за хармонизация на техническите нормативни актове по проектиране и изпълнение на строежите, свързани със съществените изисквания към строежите: носимоспособност, пожарна безопасност, хигиена, опазване на здравето и околната среда, безопасна експлоатация, защита от шум, топлосъхранение и икономия на енергия.

Министерството на околната среда и водите ще провежда политика за подобряване управлението на отпадъците чрез:

- пълно хармонизиране на националното законодателство по управление на отпадъците с европейските изисквания;

- координирано и контролирано развитие на необходимата инфраструктура на национално и регионални нива за екологосъобразно третиране на битови отпадъци, отпадъци на обществени лечебни заведения и пр.;

- поэтапна рекултивация на клетки от въведени в експлоатация регионални депа след изчерпване на капацитета им;

- поэтапно включване на населените места в системата за разделно събиране, повторна употреба и рециклиране на масово разпространени отпадъци.

- контрол върху спазването на условията в издадените разрешения за дейности с отпадъци;

- контрол върху изпълнение на целите за рециклиране и оползотворяване на масово разпространени отпадъци.

В резултат на провежданата политика за изграждане на широкообхватна система за интегрирано управление на отпадъците ще се постигне предотвратяване, намаляване и ограничаване на вредното въздействие на отпадъците върху човешкото здраве и околната среда.

Министерство на транспорта се ангажира:

- Да възстанови разрушената от природните бедствия железопътна структура с цел да се ликвидират последиците от природните бедствия през 2005 година по обекти и елементи на ж.п. инфраструктура и да се постигнат скорости и капацитет по възстановените участъци на предишно ниво. В резултат на това ще се повиши устойчивостта на железопътната инфраструктура за бъдещи подобни ситуации, запазване и разширяване на пазарния дял на ж.п. транспорта в националния транспортен пазар.

- Да провежда политика за развитие на транспортната инфраструктура на страната като интегрална част от трансевропейската транспортна мрежа чрез изпълнението на мащабни инфраструктурни проекти по трасетата на Общоевропейски транспортни

коридори IV, VII, X. Министерството ще използва предвидените в държавния бюджет и предприєдинителните фондове средства за извършване на проектиране на инфраструктурни обекти по приоритетните коридори за да започне усвояването на средствата от Структурните фондове и Кохезионния фонд през 2007 година. В резултат на изпълнението на проектите ще се повиши капацитета на българската транспортна мрежа, ще се постигне по-висока оперативна съвместимост с трансевропейската транспортна мрежа и ще се отстранят тесните места по основните инфраструктурни направления. Всичко това ще доведе до увеличаване на проектната скорост, както за пътната, така и за железопътната мрежа и досъкращаване на времето за обслужване в речните и морските пристанища и летищата.

Държавната агенция за информационни технологии и съобщения ще бъде основният координатор на дейностите на правителството по развитието на информационното общество. В областта на законодателството, Държавната агенция ще продължи работата по промяна на законодателната рамка с цел създаване на условия за равнопоставеност на предприятията, предоставящи електронни съобщителни мрежи и услуги.

4. Стимулиране на инвестиционната активност. В сътрудничество с бизнеса изготвяне на програма с мерки за създаване на благоприятна бизнес среда и насърчаване на инвестициите в технологични и иновативни производства.

Активното участие на бизнеса при формулиране на приоритетите за създаване на благоприятна бизнес среда е от ключово значение за успеха на заложените цели в приоритетите на правителствената програма, свързани с изграждането на икономика на знанието, насърчаване на частните инвестиции и развитие на предприемачеството.

Ключов фактор за постигането на приоритетите за ускоряване на икономическия растеж и поддържането на стабилна външна финансова позиция на страната е активната инвестиционна политика. Преките чуждестранни инвестиции са основен източник за финансиране дефицита по текущата сметка, като през 2004 г. те го покриват 138,21%. През 2004 г. инвестициите достигнаха относителен дял от 20,9% в общия обем на БВП. Реално постижимо е с повече от двукратно изпреварващ ръст на инвестициите спрямо икономическия растеж. Те могат да достигнат относителен дял от над 25 на сто в общия обем на БВП за периода 2006-2009г.

Програмата на правителството в тази област ще стъпи на приетия през 2004г. Закон за насърчаване на инвестициите в България, както и на Стратегията за насърчаване на инвестициите за периода 2005-2010 година. При наличие на фискални възможности ще бъде въведена нулева ставка при облагане на реинвестираната печалба.

Министерство на икономиката и енергетиката ще концентрира усилията си в няколко приоритетни области, насочени предимно към стимулиране на инвестициите "на зелено" и разширение на производствата след приключващата приватизация и за подобряване на административната среда за насърчаване на инвестициите чрез развитие на нормативната уредба, премахване на неефективните регулации и излишна бюрократична намеса, както и подобряване на административното обслужване на инвеститорите.

Министерството на икономиката и енергетиката, съвместно с Държавната агенция за информационни технологии и съобщения ще работи за:

- ▢ Разработване и прилагане на финансово осигурени програми с мерки за насърчаване на инвестициите на национално и регионално ниво с акцент върху високотехнологични производства и услуги;
- ▢ Провеждане на про-активен инвестиционен маркетинг в международен мащаб.

Министерство на икономиката и енергетиката предвижда привличането на широко участие от страна на представителите на бизнеса в разработването на програма за създаване на благоприятна бизнес среда и насърчаване на инвестициите в нови технологии и иновативни производства.

Министерството на транспорта ще продължи политиките, включително и чрез развитие на нормативната уредба, за насърчаване на инвестиционна активност в транспорта на бизнеса и особено в:

- Обновления на автомобилния парк с икономични и екологични моторни превозни средства;
- Модернизация на технологичното оборудване на летищата и пристанищата.

5. Насърчаване на частните инвестиции в българската култура и традиции

Стабилното присъствие в изключително богатата културна палитра на Европа поставя особено остро въпроса за инвестициите в развитието, популяризирането и интегрирането на българската култура.

Стабилното присъствие в изключително богатата културна палитра на Европа поставя особено остро въпроса за инвестициите в развитието, популяризирането и интегрирането на българската култура.

Основен приоритет в работата на правителството ще бъде стимулиране участието на частния и неправителствен сектор в културното развитие чрез създаване на благоприятни условия за инвестиране и разнообразие от инициативи. Ние вярваме, че постигането на този приоритет изисква действия за консолидиране и партньорство на изпълнителната власт на всички равнища с неправителствения сектор и икономическите субекти в обществото.

Министерството на културата ще полага максимални усилия за опазване на многовековните културни традиции на България, ще насърчава частните инвестиции в българската култура и в партньорство с българските граждани ще работи активно за:

- поддържане и оптимизиране на културната инфраструктура;
- дефиниране на държавните преференции и стимули при осъществяване на инвестиционна дейност в различни сфери на художествената култура за развитие и държавно подпомагане на изследователска дейност в областта на изкуствата;
- реализиране на промени в културното законодателство, гарантиращи адекватна на пазарните условия нормативна регулация – свобода на действие и формиране на пазарно ориентирано поведение на културните институции и творците. **Министерството на културата** вече започна работа по мотивите и философията на нов Закон за културата, нов Закон за културно-историческото наследство, Закон за меценатството, и нов Закон за читалищата;
- децентрализация на управлението и финансирането на културата и издигане ролята на неправителствения сектор в културните процеси;
- запазване на културното наследство и неговото социализиране като важен елемент от културната политика.

В резултат на своята политика, правителството ще превърне културното многообразие в основа на диалог и партньорско участие в социалната интеграция на обществото.

II.3. Продължаване на процесите на приватизация, концесиониране, развитие на публично-частното партньорство, стимулиране на конкуренцията и либерализация при запазване на общественя интерес

Изграждането на конкурентна пазарна икономика преминава през продължаване на процесите на приватизация, концесиониране и развитие на публично-частното партньорство. Българското правителство ще осъществява активна политика в тези сфери при съблюдаване на общественя интерес. За постигане на прозрачност в процедурите по раздържавяване, предвиждаме да използваме възможностите на фондовата борса.

1. Защита на общественя интерес при управлението, реструктурирането и приватизацията на инфраструктурни и монополни обекти

1.1. Реструктуриране и приватизация

Министерството на икономиката и енергетиката ще продължи процеса на раздържавяване (приватизация), при запазване на общественя интерес. При този процес ще бъдат осигурени равнопоставеност на инвеститорите и на местните и чуждестранни капитали, привличане на стратегически инвеститори, въвеждане на правила и механизми за прозрачно провеждане на процедурите и постигане на реална ефективност за държавата. Конкретните действия ще бъдат насочени към:

- ▢ ускоряване на процеса на продажба на остатъчните дялове, при използване на възможностите, осигурявани от фондовата борса;
- ▢ продължаване процеса на приватизация, който ще включи ускоряване и финализиране на процедурите в топло- и електропроизводството. Особено значение ще има приватизацията на ТЕЦ "Варна", ТЕЦ "Бобов дол" и Топлофикация "Русе";
- ▢ подобряване координацията и критериите за реструктуриране и демонополизация на съществуващите монополи на основата на финансово-икономически, структурно-технологичен и пазарен анализ на търговските дружества;
- ▢ ускорено реструктуриране на НЕК ЕАД и "Булгаргаз" ЕАД чрез организационно и юридическо отделяне на системния оператор;
- ▢ подобряване на следприватизационния контрол;
- ▢ приключване на реституционния процес.

Министерството на транспорта ще насочи своите усилия към решаването на широк кръг от социални, финансови и технологични проблеми, чието решаване ще повлияе положително върху конкурентноспособността на транспортния сектор. Мерките, които ще бъдат предложени, са комплексни и ще бъдат насочени в няколко направления:

- ▢ внедряване на национална транспортна схема, оптимизираща транспортните схеми на отделните видове транспорт;

- използване на инструментите на публично-частното партньорство;
- повишаване качеството на транспортните услуги за населението;
- усъвършенстване на отношенията с браншовите организации от транспортния сектор.

Министерството на транспорта ще предприеме действия, свързани с:

- подобряване управлението на държавните предприятия;
- финансова стабилизация на “БДЖ” ЕАД и Държавно предприятие НК “ЖИ”;
- създаване на по-благоприятни условия за работа и развитие на българското корабоплаване;
- приватизация на “Параходство Българско речно плаване” ЕАД, - Русе;
- приватизация на “Параходство Български морски флот” като се отчете: значимостта на търговското дружество по отношение на националната сигурност и за икономиката на страната; световната практика за развитие на корабоплаването, конюнктурата на фрахтовия пазар; и запазването на националния интерес и социалната значимост на дружеството в региона;
- приватизация на “България Ер” ЕАД, София с акцент върху провеждането на прозрачна процедура по приватизация, запазване на националната идентичност на компанията и очертаване на ясни критерии за привличането на икономически стабилен инвеститор.

Съвместно с **Държавната агенция за информационни технологии и съобщения** ще създаде условия за ускорено реструктуриране на „Български пощи“ ЕАД с оглед пълното либерализиране на пощенския пазар с цел привличане на максимален обем инвестиции в сектора.

1.2. Подобряване управлението на предприятията – държавна собственост

Министерството на икономиката и енергетиката ще насочи своите усилия към подобряване управлението и контрола на държавните предприятия. Държавата ще концентрира вниманието си върху финансово-икономическите резултати от дейността им като особено внимание ще се отдели на онези от тях, които имат стратегическо значение за икономиката на страната и няма да бъдат раздържавявани.

Предвид необходимостта от по-ефективно използване на наличните ресурси, и недостига на оборотни средства и на средства за обновяване на производствения процес и за развойна дейност, за продуктово, пазарно и технологично реструктуриране, **Министерството на икономиката и енергетиката** ще насочи приоритетно усилията си към:

- оптимизиране на управлението и реструктуриране на структуроопределящите за икономиката на страната предприятия с цел повишаване на тяхната конкурентоспособност на вътрешния и международен пазари;
- ускоряване и оптимизиране процесите на ликвидация и несъстоятелност на неефективно работещите търговски дружества с цел осигуряване на възможност за по-ефективно използване на притежаваните от тях активи.

2. Реализиране на инвестиционни проекти чрез осъществяване на публично-частно партньорство (ПЧП) и концесиониране

Концесионните режими ще бъдат приведени в съответствие с новите изисквания на Европейския съюз по отношение на публично-частното партньорство. Прилагането на публично-частното партньорство ще ускори реализацията на инвестиционни проекти не само на национално, но и на местно ниво и ще привлече допълнителни финансови ресурси за осъществяване на инвестиционната политика в публичния сектор. Приоритетно действията на правителството ще бъдат насочени към осъществяване на пилотни проекти в секторите транспорт, околна среда (води), образование (училищна инфраструктура), социални услуги и услуги по заетостта. Ще бъде насърчавано и осъществяването на публично-частното партньорство на местно ниво. Ясно ще се разграничат дейностите по строителна концесия, концесии на услуги и концесии за добив на природни ресурси. Ще се разшири кръгът от юридически лица, които ще могат да се възползват по-ефективно от концесионните режими. Правителството се ангажира да осигури: по-добър контрол, по-добра система на обжалване и по-добро институционализиране. За целта от **Министерство на финансите** ще бъде осъществена задълбочена работа по подобряване на:

- └ методологическа дейност, в т.ч. изготвяне на унифицирани документи за моделите на ПЧП;
- └ определяне на приоритетните сектори за ПЧП;
- └ определяне на пилотни проекти за ПЧП;
- └ подобряване на административния капацитет, чрез обучение на експерти от централната и местна власт.

Министерството на транспорта ще разработи Национална програма за развитие на пристанищата за обществен транспорт, както и Национална програма за развитие на летищата за обществен транспорт. Целта е да има ясна визия и политика по отношение на развитието на пристанищната и летищна инфраструктура, както и по отношение на прилагането на принципите на публично-частното партньорство в аспект на начина на финансиране на тяхната поддръжка, модернизация, вкл. строителство на нови инфраструктурни проекти. Така ще се гарантира равнопоставен достъп на ползвателите до пазара на пристанищни и летищни услуги и ще се повиши качеството им и ефективността при тяхното осъществяване.

За постигане на тази цел министерството ще продължи политиката на концесиониране на:

- └ пристанищните терминали за обществен транспорт в гр. Видин, Лом, Тутракан, Русе – Запад, Русе – Изток, Варна – Изток, Варна – Запад, терминал за опасни товари Варна – Запад, Балчик, Бургас, Росенец, Поморие, Созопол и Царево; пътнически терминали Русе – Център, Силистра и Несебър; фериботен терминал Русе;
- └ приключване на процедурата по концесиониране на граждански летища за обществено ползване Варна и Бургас;
- └ организиране на процедура по концесиониране на гражданските летища за обществено ползване Пловдив, Русе, Горна Оряховица.

Министерството на икономиката и енергетиката ще предприеме действия за повишаване ефективността от дейността на службите по търговско икономическите въпроси, като ще насочи приоритетно дейността им към промоция на инвестициите и търговията с оглед насърчаване участието на инвеститорите в публично-частното партньорство.

Министерството ще продължи да предоставя концесии за добив на подземни богатства – енергийни и индустриални минерали при съблюдаване на обществения интерес и осъществяване на ефективен контрол по изпълнение на концесионните договори.

Министерство на регионалното развитие и благоустройството ще провежда политика, насочена към:

- интеграция на националната пътна мрежа с европейската транспортна инфраструктура за осигуряване на високо качество на транспортните дейности като предпоставка за икономическото развитие на страната.

Основните усилия в тази насока ще бъдат съсредоточени към изграждане на националната мрежа от магистралаи и свързването им с европейските транспортни коридори, в т.ч. работа по изграждането на автомагистралите. Изграждането на стратегическите пътни обекти ще се осъществява при взаимен интерес с частния сектор чрез концесиониране и други форми на публично-частното партньорство.

- За ускоряване на структурната реформа във водния сектор министерството ще разработи план за реструктуриране на сектор “Водоснабдяване и канализация”;

- привличане на частния сектор при управление на водните услуги;

- осъществяване на пилотни проекти за публично частно партньорство в търговските дружества “ВиК”. По този начин ще се реализират значителни инвестиции в сектора за сравнително кратки срокове;

- концесиониране на морските плажове при запазване на обществения интерес и съсредоточаване на държавната политика върху контрола и опазването на ресурса, създаване на нова система от конкурсни критерии за концесионирането на морските плажове, където приоритет ще бъде подобряване качеството на крайбрежните ресурси, на рекреационния ресурс и развитието на инфраструктура;

- министерството се ангажира с приемането и влизането в сила на Закон за Черноморското крайбрежие. Целта е да се подобрят условията за туризъм по Черноморското крайбрежие и да се гарантират правата на гражданите за безпрепятствен достъп до морските плажове;

- предоставяне на концесии за добив на подземни богатства за строителни материали при съблюдаване на обществения интерес и осъществяване на ефективен контрол по изпълнение на концесионните договори;

- планираме през управленския период да приключи процеса по предоставяне на концесии на приватизираните търговските дружества, които имат законово гарантирани права за добив на подземни богатства за строителни материали в съответствие с нормите на Закона за приватизация и следприватизационен контрол.

Министерството на околната среда и водите ще провежда политика по:

- опазване и подобряване качеството на водите във водните обекти и ефективно използване на водните ресурси на страната;

- опазване на подземните богатства и почвите като стратегически ресурси на Република България;

- опазване и възстановяване на богатото биологично разнообразие на страната и обезпечаване устойчиво използване на биологичните ресурси;

- достигане на общоевропейските норми за качество на атмосферния въздух върху територията на цялата страна;

▢ привеждане на Национална система за мониторинг качеството на въздуха в съответствие с действащите европейски изисквания;

▢ създаване на нормативни и институционални условия за предотвратяване на вредното въздействие на опасните химични вещества и препарати;

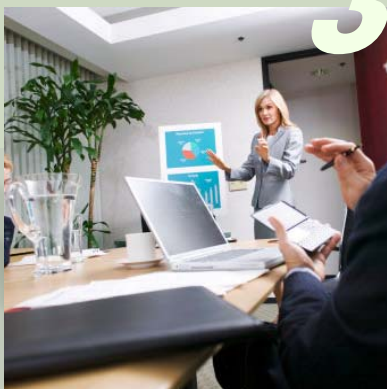
▢ намаляване на неблагоприятното въздействие върху околната среда, предизвикано от изменение на климата.

Министерството ще усъвършенства режимите, свързани с ползването на минералните води, с цел оптимално усвояване на ресурсите. Предвижда се разширяване на публично-частното партньорство, чрез организиране на нови процедури по отдаване на концесии за минерални води.

Министерството ще осигури ефективен контрол при търсенето, проучването, добива и първичната преработка на подземните богатства в съответствие с изискванията за опазване на околната среда и рационалното ползване на земните недра.

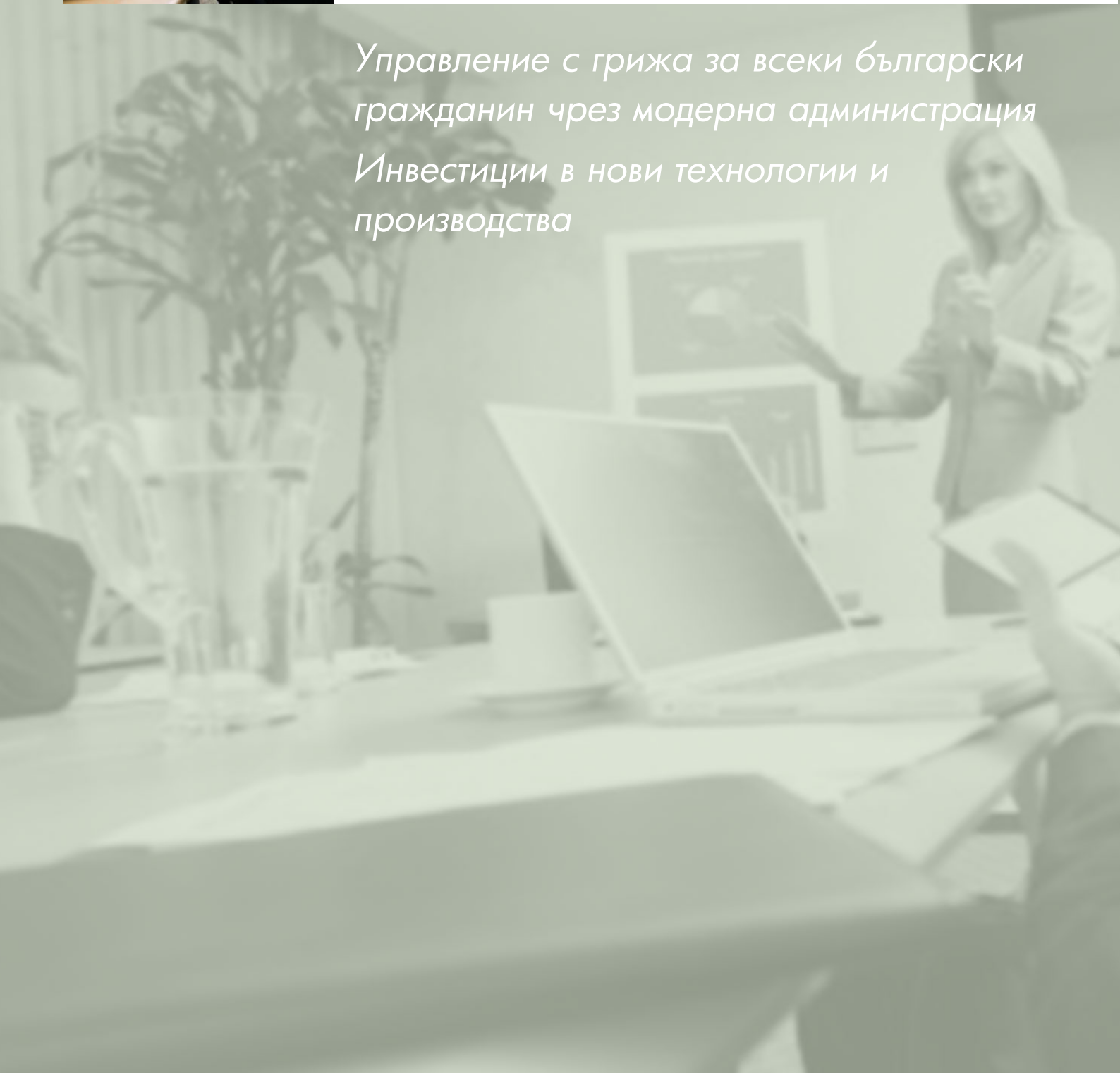

3

Модернизация на държавата, изграждане на икономика на знанието, повишаване квалификацията на работната сила, съгласно Стратегията за растеж и работа на ЕС

*Управление с грижа за всеки български гражданин чрез модерна администрация
Инвестиции в нови технологии и производства*

III. Модернизация на държавата, изграждане на икономика на знанието, повишаване квалификацията на работната сила, съгласно Стратегията за растеж и работа на ЕС

Демократичното развитие изисква координация на процеси, протичащи както в самото държавно управление, така и на процесите, движени от обществото и свободния пазар. България е демократична държава, на прага на присъединяването си към ЕС през 2007 г. Реформите в публичния сектор са факт. В същото време, усъвършенстваното приложение на принципите за добро управление ще бъде винаги предизвикателство пред политиките и ръководителите в администрацията. Социално-либералното правителство ще насърчава развитието на демократичните ценности в нашето общество и участието на гражданите в процеса на вземане на решения. Правителството поема ангажимент да обсъжда със заинтересованите страни разработването на политики и да прави предварителна оценка за тяхното влияние върху обществото.

Министерството на държавната администрация и административната реформа ще фокусира усилията си върху дълбочината на промените в администрациите. Тези промени ще осигурят ефективност и ефикасност при управление на обществените ресурси, въвличане на обществото в процеса на формулиране на политиките, създаване на механизми за менажиране на системи от отношения. Много от тези системи от отношения имат европейски и глобален план. Новаторските методи на управление в самите структури ще подобрят комуникацията им с другите заинтересовани страни и по-добрата координация на секторните политики. За тази цел **Министерството на държавната администрация и административната реформа** ще:

- оптимизира структурата, общото и оперативно ръководство държавната администрация;
- подобри управлението на човешките ресурси в държавната администрация и ще укрепи административния капацитет в посока постигане на изпълнение, ориентирано към резултати и професионализъм в работата (назначаване, обучение, системи на заплащане);
- насочи обучението основно към придобиване и разширяване на знанията по чужди езици, информационни технологии и за укрепване капацитета за усвояване на структурните фондове;
- разшири използването на информационните технологии за улесняване на достъпа до услуги и във връзка с европейските схеми за съвместна оперативност и отворени стандарти;
- работи за ограничаване на административните бариери и разноси, както за бизнеса и гражданите, така и за администрацията, като ще акцентира върху укрепване на контролните и мониторинговите механизми;
- консултира и подпомага методически мениджърите в публичния сектор чрез разпространяване на сравнителни анализи на стратегиите, тяхното изпълнение и добрите практики на различни организации;
- повиши нивото на организация на административното обслужване в държавната администрация чрез въвеждане на иновативни методи и техники за предоставяне на административни услуги;

— повиши удовлетвореността на потребителите от предоставяните административни услуги;

— разработи и пилотира модели на публично-частно партньорство и интеграция на услуги, насочени към по-ефективни и ориентирани към потребителите услуги от общ интерес.

Българското правителство ще се стреми към осигуряване на благоприятни условия за изграждане на икономика на знанието и постигане на висок икономически растеж. Ние ще подкрепяме развитието на информационното общество, като насърчаваме инвестициите в наука и иновации и повишаваме качеството на човешкия капитал. Едновременно с това ще работим за запазване на традиционните ценности на българската образователна система и нейното развитие съобразно европейските тенденции.

Съзнаваме, че по-лесно ще постигнем тази цел като подкрепяме работодателите, които инвестират в обучение и развитие на персонала, особено във високотехнологични производства и услуги. Ще насърчаваме и работодатели, които инвестират в региони с висока безработица и отделят средства за повишаване на квалификацията на безработните. Правителството се ангажира с извършване на анализ и прогнозиране на потребностите на инвеститорите от работна сила със съответна квалификация в регионите. За стимулиране на взаимодействието между образованието и бизнеса ще създадем постоянно действащ експертен съвет. За успешната реализация на учащите се в последната година на тяхното обучение ще насърчаваме съвместните форми на обучение между висшите училища, научните организации и частните фирми за придобиване на практически умения и предприемачески инициативи.

1. Създаване на ефективен механизъм за насърчаване на иновациите и използването на информационни технологии. Модернизация на науката на базата на цели на Стратегията за растеж и работа на Европейския съюз. Увеличаване на държавните разходи за наука и насърчаване на корпоративните инвестиции в развойна дейност, при промяна на принципите на финансиране на науката

В съответствие със Стратегията за растеж и работа на Европейския съюз, българското правителство ще провежда адекватна политика за развитие на иновационния потенциал с цел насърчаване на инвестициите в научни изследвания и прилагането им в нови производства.

Министерството на икономиката и енергетиката съвместно с Държавната агенция за информационни технологии и съобщения предвижда широко участие от страна на представителите на бизнеса в разработването на програма за създаване на благоприятна бизнес среда и насърчаване на инвестициите в нови технологии и иновативни производства. В резултат от изпълнението на тази програма се очаква прогресивно увеличаване на разходите за научноизследователска и развойна дейност до около 1% от БВП през 2009 г. с преобладаващ принос на частния сектор.

Министерството на икономиката и енергетиката и Министерството на образованието и науката, съвместно с Държавната агенция за информационни технологии и съобщения, се ангажират да осъществят прехода към активна инвестиционна политика в областта на иновациите и производството на нови конкурентоспособни продукти съгласно приетата през 2004 г. Иновационна стратегия и в съответствие с европейския опит. Правителството ще работи за създаването на благоприятни усилия за развитието на индустриални/технологични зони, инкубатори, центрове за трансфер на технологии и кластери на регионален и секторен принцип. Ще бъдат използвани и формите на стимулиране на инвестициите и иновациите чрез договаряне на трансфер на технологии и усвояването на нови производства при изпълнението на директните и индиректни

компенсационни (офсетни) споразумения във връзка с изпълнението на специални обществени поръчки.

Ние осъзнаваме, че динамично развиващата се световна икономика и амбициозните цели на Стратегията за растеж и работа на Европейския съюз (Лисабонската стратегия) налагат преформулиране на нашите дългосрочни цели по отношение на информационните и комуникационните технологии и развитието на информационното общество. Ние се ангажираме да прилагаме приоритетите от подготвяната Национална програма за реформи за реализирането на европейската инициатива 2010 чрез изграждане на единно европейско информационно пространство, подпомагане на иновациите и осигуряване на широк достъп до информационни технологии. Имаме политическата воля да утвърдим висшите училища като центрове за научни изследвания и научно-приложни разработки, като въведем принципа на проектното финансиране в тях.

Българското правителство ще съдейства за интегрирането на българските учени в общоевропейското изследователско пространство, което ще допринесе за повишаването на административния капацитет за формиране на националната научна политика; ще осигури достъп до допълнително финансиране на научните изследвания и ще подобри профила на научния потенциал, като подпомогне формирането на нови знания в традиционно силни за България области. По този начин очакваме да се повиши пазарното търсене на продукти на научните изследвания и иновации на вътрешния и на международните пазари.

2. Чувствително подобряване на качеството на работа на публичната администрация, включително чрез широкото въвеждане на електронно управление. Извеждане на услуги от държавната администрация към частния сектор (outsourcing)

Министерството на държавната администрация и административната реформа ще продължи да работи за създаването на ефикасна държавна администрация, в която служителите са назначават на основата на конкуренция, за да гарантираме високия професионализъм и качество на предоставяните административни услуги. Имаме намерение да инвестираме в обучение. Това е най-важната инвестиция в хората и **Министерството на държавната администрация и административната реформа** ще работи за подобряване на ефективността в обучението на служителите в държавата. Едната инициатива е свързана с нашето членство в ЕС. Тя ще бъде насочена към разширено обучение в области, свързани с прилагането на европейското законодателство.

На държавните служители ще бъде осигурена възможност за специализирано обучение, съгласно европейските и световни практики.

Голяма част от обучението ще се предоставя на областно ниво. С него ще позволим на инспекторите и експертите да доразвиват уменията си. Другата голяма инициатива на **Министерството на държавната администрация и административната реформа** ще е свързана със задължително чуждоезиково обучение и обучение по информационни технологии. Така едновременно ще подготвим служителите за работа с европейските ни партньори и за бъдещето, което е в електронното предоставяне на услуги. Правителството планира програма за предоставяне на съвременна компютърна техника за всички служители. Ще продължим да насърчаваме предоставянето на нови електронни услуги и създаването на съвременни портали и сайтове. Така ще увеличим ползването на информационните технологии в стремежа ни да повишим прозрачността и отчетността в управлението. Ние се ангажираме и с обмислянето на възможности за масово разпространение и прилагане на електронния подпис в Република България.

Ще въведем централизирана платформа за обучение по електронен път на служителите в държавната администрация.

Правителството планира програма за подобряване на техническото обезпечаване с компютърна техника и свързаност на местната администрация.

Като основни компоненти на електронното правителство следва да се създаде единна среда за обмен на данни в държавната администрация, както и регистри с описание и класификация на стандартите, данните и услугите. Ще се развива правната рамка на електронното правителство. Ще се въведат централизирани информационни системи на държавната администрация, като система за управление на човешките ресурси, системи за документооборот, електронен подпис, национална електронна система за обществени поръчки и други. Ще се разработи единна система от критерии за оценяване на проектите на електронно правителство.

Правителството смята за ключови фактори обучението на служителите от държавната администрация по електронно правителство и интегрирането на употребата на информационните технологии в процеса на модернизиране и реформа на държавната администрация.

Министерството на държавната администрация и административната реформа ще предложи преглед, анализ и оптимизиране на всички държавни структури. Ще се разгледат възможностите за прехвърляне на дейности към частния сектор. Ние ще гарантираме прозрачност в този процес и постигане на най-добър резултат.

Развитие на образованието и културата

Качествено образование през целия живот, съобразено с нарастващите нужди на бизнеса от висококвалифицирани специалисти

Съвременни компютри и интернет за всички български училища

Връзка между обучението и реализацията

Българската култура - принос за европейското културно богатство

IV. Развитие на образованието и културата

1. Гарантиране на равен достъп до качествено образование, гарантиращо максимално развитие на заложбите и възможности за социална реализация

1.1. Осигуряване на равен достъп до качествено образование.

Вярваме, че само една високо образована нация може да бъде богата и просперираща нация, затова ние ще подкрепяме развитието на образователната система в съответствие с предизвикателствата и динамиката на европейската и глобалната икономика. В същото време ще работим за запазване на традиционните достойнства на българското образование.

Основен критерий при провеждане на образователната политика са интересите на детето.

Убедени сме, че основната ценност, която осмисля и оправдава всяка промяна в областта на образованието, е детето (ученикът). Интересът на детето да получи качествено образование ще бъде водеща идея на националната образователна политика.

Максимално обхващане на децата в задължителна училищна възраст. Осъвременяване на учебното съдържание, планове и програми и широко използване на новите знакови системи на съвременността (компютри, чужди езици). Ефективна система за обективно оценяване на качеството.

Съществено предизвикателство пред правителството е да осигури правен достъп до качествено образование в стремежа за постигане на икономика на знанието. Това означава всяко дете да получи равен достъп до еднакво по качество образование, гарантиращо максимално развитие на индивидуалните заложби и възможности за социална реализация.

За тази цел **Министерство на образованието и науката** се ангажира да работи за:

- ✔ Превенция срещу отпадане и реинтегриране на отпаднали ученици.
- ✔ Решително намаляване на маломерните и слетите паралелки.
- ✔ Социализиране и интегриране на децата със специални образователни потребности.
- ✔ Задържане на всички ученици в училище до 16-годишна възраст чрез обвързване на конституционното изискване за задължително обучение със съответното образователна степен.
- ✔ Усвояване на еднакъв общообразователен минимум от всички ученици в рамките на задължителното образование.
- ✔ Предефиниране на целите на процеса на обучение с оглед насърчаване на самостоятелността и творческото мислене, изграждане на практически умения, превръщане на детето в активен участник в обучението.
- ✔ Изграждане на ефективна система за контрол върху качеството на образованието.

Нашата политика ще бъде насочена към преодоляване на проблема с отпадането на ученици. За тази цел **Министерството на образованието и науката** ще работи за осигуряване на безплатен достъп до учебно съдържание в периода на задължително

образование чрез осигуряване на безплатни учебници и учебни помагала, изграждане на държавен образователен портал, създаване на електронни учебници. Ще продължим програмата за предоставяне на безплатни закуски в началния етап на образование и за осигуряване на безплатен транспорт до средищните училища чрез предоставяне на училищни автобуси.

Министерството на образованието и науката се ангажира с поетапно намаляване на броя на маломерните и слети паралелки при отчитане на географските и демографски характеристики на определени региони. Ще работим за развитие на системата на средищните училища и утвърждаване на полуинтернатното обучение.

Ще положим особена грижа за децата със специални образователни потребности чрез създаване на достъпна физическа среда, възможност за обучение по индивидуални програми, специални учебници и помагала, подготовка на педагогически кадри.

Отчитайки необходимостта от гарантиране на равнопоставеност на учениците и осигуряване на хоризонтална проходимост на образователната система, ще работим за такива промени в образователната структура, чрез които да се изпълни конституционното изискване за задължително образование до 16-годишна възраст и да се постигне усвояване на еднакъв общообразователен минимум.

Ние сме убедени, че догонващото Европейския съюз икономическо развитие и изграждането на икономика на знанието изискват значителни усилия за подобряване на качеството на образованието. Нашата цел е училището да се превърне в средище, което създава условия за проявяване и развитие в максимална степен на способностите на младите хора чрез непрекъснато надграждане на знания и умения, но и в място, където се формират личности, изграждат се ценности и се възпитава чувство за принадлежности към училището, града, България. Необходимо е преориентиране на системата от запаметяване и възпроизвеждане към творческо мислене и възможност за вземане на решения практически ситуации. **Министерството на образованието и науката** се ангажира с:

- ▢ Осъвременяване на учебното съдържание със засилване на чуждоезиковото и компютърното обучение.
- ▢ Премахване на съдържателната претовареност в учебните програми и учебниците и поставяне на акцент върху изграждането на умения.
- ▢ Изграждане на модерна и адекватна на пазара на труда система на професионално образование.
- ▢ Стимулиране на продължаващо през целия живот обучение.

Министерството на образованието и науката ще приведе учебните планове и програми в съответствие с концепцията за съвременно образование, да насърчава участието на учители, родители, работодатели и неправителствени организации в разработването на учебните програми.

Отчитайки, че по-голямата предметна и съдържателна натовареност не води до повече знания, ние сме за промени в учебното съдържание и учебните програми в посока на тяхното облекчаване и засилване на тяхната практическа ориентация.

С оглед социално-икономическите особености на всеки регион и потребностите на обществото и бизнеса **Министерството на образованието и науката** ще разработи индивидуален подход в учебното съдържание по профили и професии в съответните училища. На всеки учащ ще бъде предоставена възможност за ранно професионално ориентиране и насочване към съвременни професии.

Министерството на образованието и науката, съвместно с Министерството на труда и социалната политика и социално-икономическите

партньори, ще разработи Национална стратегия за учене през целия живот и ще води активна политика за насърчване на участието на гражданското общество при мотивиране на хората за учене през целия живот.

За утвърждаване на ролята на училището не само като обучаваща, но и като възпитаваща институция **Министерството на образованието и науката** ще предприеме мерки за развитие на извънкласната и извънучилищната дейност, на училищния спорт и за ритуализиране на училищния живот, включително и чрез финансиране на проектен принцип.

Съзнавайки, че липсата на надеждни и обективни измерители на знанията и уменията на учениците в различните етапи на образование не позволява да се направят обосновани изводи за качеството на образователната система и да се формулират адекватни мерки за преодоляването на проблемите, ние ще работим за изграждането и утвърждаването на ефективна система за оценка и контрол на качеството. **Министерството на образованието и науката** се ангажира с развитие на системата за вътрешно оценяване чрез широко застъпване на тестовите като форма за оценяване на знанията и уменията на учениците. В същото време ще се положат усилия за въвеждане на система за външно оценяване във вид на национални, стандартизирани, обективни изпити в края на всеки образователен етап. Дългосрочната политика на министерството ще бъде насочена към утвърждаване на държавните зрелостни изпити като надежден измерител на резултатите на учениците на изхода на средното образование и превръщането им във "вход" за висшите училища.

Оптимизация на училищната мрежа. Повишаване на квалификацията на учителите. Засилване на децентрализацията в управлението и финансирането на системата.

Убедени сме, че осигуряването на равен достъп до качествено образование не би могло да бъде осъществено до край без реализирането на следните приоритети:

- ┐ Оптимизиране на училищната мрежа и обвързването ѝ с изискванията на пазара на труда и социално-икономическите характеристики на района.
- ┐ Подобряване на материално-техническата база на училищата.
- ┐ Въвеждане на система за квалификация на педагогическите кадри, която да осигури периодично актуализиране на знанията, използването на нови методи в преподаването, чуждоезиково обучение и подготовка за работа с информационните и комуникационни технологии.
- ┐ Въвеждане на диференцирана система за заплащане на учителския труд, обвързана с оценката на качеството на преподаване и резултатите на учениците.
- ┐ Точно определяне на мястото, функциите и правомощията на органите за управление на системата на народната просвета.
- ┐ Децентрализация на управлението на образованието чрез делегиране на правомощия на по-ниско ниво в областта на финансирането, управлението на кадрите и въвеждане на иновации в учебния процес.
- ┐ Усъвършенстване на механизмите за финансиране на системата и въвеждане на финансови стимули за ефективност.

Министерството на образованието и науката и Министерството на финансите ще предприемат действия за усъвършенстване на механизмите за финансиране на средното образование като разработят и организират въвеждането на единни стандарти за финансиране на образованието на един ученик в държавните и общинските училища, детски градини и обслужващи звена.

Ще се стремим към ново съдържание на учебния процес, при което използването на компютри, специализиран образователен софтуер и Интернет се превърнат в неотделима част от преподаването на всеки предмет.

Държавната агенция за информационни технологии и съобщения ще осигури необходимата организация за доставка на компютърната техника и изграждането на информационната мрежа в българските училища.

2. Модерно висше образование, осигуряващо мобилност и обвързано с изискванията на пазара на труда

Министерството на държавната администрация и административната реформа ще продължи да насърчава и съдейства за изграждането на кариерни центрове във всички български университети.

Съзнаваме, че предстоящото присъединяване на страната ни към Европейския съюз поставя нови предизвикателства пред системата на висшето образование, свързани с необходимостта от подготовка на висококвалифицирани кадри, които да могат да намерят успешна реализация в условията на висока конкуренция в рамките на единния европейски пазар на труда. Убедени сме, че висшите училища следва да се развият не само като образователни институции, предоставящи модерно висше образование, но и като центрове за научни изследвания и научно-приложни разработки. Правителството се ангажира с:

- ▢ Реализиране на принципите на Европейското пространство за висшето образование, свързани с гарантиране на качествено висше образование и мобилност.
- ▢ Действително въвеждане на Европейската система за трансфер на кредити.
- ▢ Създаване на условия за реално и изгодно студентско кредитиране.
- ▢ Усъвършенстване и разширяване на системата за контрол на качеството висшето образование.

Ние сме убедени, че догонващото Европейския съюз икономическо развитие изисква значителни инвестиции за подобряване на качеството на образованието и стимулиране на връзката между учебните заведения и бизнеса. Ние ще работим за запазване на традиционните ценности на българската образователна система и постигане на качество на човешкия ресурс, съответстващо на потребностите на икономика на знанието. **Министерството на държавната администрация и административната реформа** ще организира краткосрочни студентски практики в държавната администрация на всички нива. Съвместно в фирми от частния сектор всяка година ще бъде организиран в различни университетски градове Форумът за стаж и кариера „Кариери“.

Министерството на образованието и науката ще работи за:

- ▢ Изграждане на модерна и адекватна на пазара на труда училищна мрежа, която удовлетворява образователните интереси и потребности на учениците и балансирана съобразно потребностите на обществото и бизнеса.
- ▢ Изготвяне на учебни програми за придобиване на основни умения и професионални компетенции.
- ▢ Развитие на квалификацията на педагогическите кадри, насърчаване на конкуренция при предоставянето на квалификационни услуги и обучение.

▮ Насърчаване духа на предприемачеството чрез партньорството между училището и работодателите и успешната професионална реализация на индивида в условията на конкурентност.

Министерството на държавната администрация и административната реформа ще работи съвместно с Министерството на образованието и науката за стимулиране на връзката между учебните заведения и бизнеса и държавната администрация.

Министерството на образованието и науката ще приведе учебните планове и програми към концепцията за съвременно образование, насърчи работодателите за участие в разработването на учебните програми и стимулира финансирането на професионалното обучение на младежи срещу договор за започване на работа след успешно дипломиране.

Министерството на образованието и науката, Министерството на труда и социалната политика и Държавната агенция за информационни технологии и съобщения, съвместно със социално-икономическите партньори ще разработят Национална стратегия за учене през целия живот и Национална програма за компютърно оgramотвяване на нацията, в съответствие с които ще водят активни действия за насърчаване участието на гражданското общество за мотивиране на хората за учене през целия живот. В изпълнение на този ангажимент ще се изгради цялостна стратегия за ученето през целия живот, ще се развият финансовите стимули за организиране на практиките и стажовете за обучение на обучаващите се в училищата и центровете за професионално обучение при реални условия в бизнеса и държавната администрация; ще се внедри модулната система и дистанционното обучение в обучението за придобиване на професионална квалификация от възрастни. В резултат от изпълнението на Националната стратегия за продължаващото професионално обучение за периода 2005-2010 г. ще започне да функционира информационна система за търсенето и предлагането на продължаващо професионално обучение, която ще подобри гражданската информираност и ще подпомогне процеса на мотивиране за участие в продължаващото професионално обучение.

Отчитайки, социално-икономическите особености на всеки регион и потребностите на обществото и бизнеса, **Министерството на образованието и науката** ще разработи индивидуален подход в учебното съдържание по профили и професии в съответните училища. На всеки учащ ще бъде предоставена възможност за професионално ориентиране и насочване към съвременни професии. Към учебните организации, предоставящи професионално образование ще бъдат поставени по-високи изисквания за качеството на предлаганите услуги и финансови стимули за организиране на практики и стажове на обучаващите се.

3. Широко използване на компютри в целия курс до завършване на образованието, насърчаване работата с компютри извън училище

Предвид важното значение на използването на компютри в целия курс до завършване на образованието за изграждането на икономика, базирана на знанието, ще се разшири и модернизира материално-техническата база в системата на образованието посредством:

▮ Обучение на всички учители за придобиване на базови компютърни умения и подготовка на учителите за разработване на компютърно-базирани уроци;

▮ Изработване на Концепция за въвеждане на електронно и дистанционно обучение в средното училище;

- Създаване на прототип на образователен портал и пилотни проекти за електронно съдържание

- Осигуряване на интернет връзка за всички училища и изграждане на национална образователна мрежа, даваща възможност за реализиране на набор от дистанционни курсове, електронни библиотеки и енциклопедии, както и за провеждане на телеконференции връзки.

Реализацията на тези задачи ще ни позволи да осигурим достъп до знания и данни на всеки член на обществото и да изградим устойчива и адекватна на съвременните изисквания образователната система, позволяваща прилагане на индивидуален подход в обучението.

4. Изграждане на национална научна политика

Българското правителство съзнава значението на науката като основен фактор в процеса на изграждане на икономика, основана на знанието, и вторият основен стълб за изграждане на общоевропейското пространство за образование и изследвания. Ето защо като основни цели на националната научна политика следва да залегнат:

- Изграждане на съвременна научна и иновационна система.
- Утвърждаване на висшите училища като основни научни центрове.
- Създаване на условия за съгласуване на националната политика в областта на научните изследвания с европейската.
- Развитие на научния потенциал и интегриране на българските учени в общоевропейското изследователско пространство.
- Стимулиране на научните изследвания с приложна стойност.
- Осигуряване на по-големи възможности за финансиране на научните изследвания, включително чрез разширяване на достъпа до европейските изследователски програми.
- Утвърждаване на проектния принцип за финансиране на научните изследвания.

5. Специални мерки за развитие на българската култура и нейното популяризиране в Европейския съюз. Развитие на регионалното сътрудничество в областта на културата

Българското правителство счита устойчивото културно развитие, духовното консолидиране и просперитет на нацията като основополагащи при изграждането на цялостната управленска програма в сферата на българската култура. Културата е същностен ресурс, който е в състояние да повиши качеството на живот и да осигури устойчиво развитие. За да утвърди ролята на културата като фактор за стабилно социално-икономическо развитие, **Министерството на културата** ще работи за:

- развитие на потенциала на културата в международното, регионалното и местното развитие;
- подобряване на управлението и защитата на културно-историческото наследство;
- популяризиране на българската култура в европейския и световния културен обмен;
- развитие на регионалната културна политика във вътрешен и външен план;
- квалификация и преквалификация на специалистите в сферата на опазването на културно-историческото наследство.

Развитието на културата създава потенциал за по-бързо икономическо развитие чрез насърчаване на творческите дейности, които в световен план е четвъртият по динамика на развитие сектор. Все по-значима е ролята на културните ресурси (паметници на културата, музеи, фестивали, етнографски комплекси) в туризма като приоритетен за нашата икономика отрасъл. Освен това, културата дава уникални възможности за интегриране на малцинствените общности и групите в неравностойно положение в българското общество.

Министерството на културата ще работи за подобряване на управлението на културното наследство, включително чрез реструктуриране на националната музейна мрежа, както и модернизация на системата за регистрация на паметниците на културата и на системата за контрол върху тяхното съхранение и защита. Участието на българската култура в европейски културни инициативи и програми за активно популяризиране на българската култура в Европейския съюз поставя остро въпроса за инвестициите в културата. Приоритет в действията на **Министерството на културата** ще бъде създаването на Национална стратегия за развитие на културата в Република България, въз основа на която ще се изработи и ново законодателство в сферата на културата. Оптимизирането на мрежата от културни институти, разширяването на вътрешния културен пазар като елемент на регионалното сътрудничество, както и децентрализацията в управлението им са конкретни цели, чието постигане трябва да намери своята адекватна нормативна подкрепа. Вътрешната регионална културна политика е в процес на цялостно преосмисляне и предефиниране и министерството ще ориентира културните дейности на регионално ниво в съществена част от стратегията за устойчивото местно развитие. Във външен план, приоритет в развитието на двустранното културно сътрудничество ще бъде активизирането на културния диалог с европейските страни. Министерството на културата ще работи за развитие на регионалното сътрудничество с държавите от Югоизточна Европа и поддържането на традиционно добри контакти с Русия, Япония, Китай, Република Корея и др. Коалиционното правителство предвижда постепенно увеличаване на средствата, отделяни за култура до постигане на нивото на европейските стандарти.

5

Гарантирано и достъпно здравеопазване

Справедливо решение на въпроса със здравните вноски

Гарантиран достъп до качествени здравни услуги

Въвеждане на интегрирана информационна система и развитие на електронното здравеопазване

Увеличаване на процента от БВП, отделян за здравеопазване

Провеждане на рационална лекарствена политика

Стимулиране на доброволното здравно осигуряване и здравно застраховане

Приоритетно финансиране на национални здравни програми, свързани с лечението и профилактиката на национално значими заболявания

Реформа на болничния сектор чрез оптимизация, реструктуриране на болничната мрежа и приватизация

V. Гарантирано и достъпно здравеопазване

Здравето на населението е основен национален приоритет и по време на целия си мандат ще работим за гарантиране правото на всеки български гражданин за достъп до качествено медицинско обслужване и за преодоляване на съществуващите неблагоприятни тенденции в здравословното състояние на населението.

Коалиционното правителство ще продължи започналата преди няколко години реформа в здравеопазването. Извършените до момента промени все още не отговарят на нуждите на обществото. Предоставяните здравни услуги не съответстват на реалните потребности на гражданите. Не е решен и въпросът с големия брой неплатени здравно-осигурителни вноски. Съществуват редица проблеми, свързани с организацията и финансирането на лечебните заведения. Ние напълно осъзнаваме сериозността на тези проблеми и ще предприемем решителни мерки за разрешаването им чрез:

1. Въвеждане на основен пакет от здравни услуги за всеки осигурен български гражданин. Осигуряване на по-добър достъп до качествени здравни услуги. Развитие на доброволното здравно осигуряване.

Ние вярваме, че осигуряването на гарантирано и достъпно здравеопазване е от изключителна важност за българските граждани и ще работим за въвеждането на основен финансово обезпечен пакет от здравни услуги, за всяко здравно-осигурено лице. **Министерството на здравеопазването** във възможно най-кратки срокове ще определи дейностите и услугите, които ще бъдат включени в този основен пакет и ще информира обществото за неговото съдържание. По време на цялото ни управление ние ще провеждаме политиката си по начин, който да гарантира въвеждането на допълнителни услуги в базовия пакет, съответстващи на възможностите и изискванията на обществото.

Ние осъзнаваме, че за редица български граждани достъпът до медицински услуги е труден и ще насочим усилията си към подобряване на организацията на здравното обслужване. Ще работим за усъвършенстване на системата за спешната медицинска помощ. **Министерството на здравеопазването** ще въведе мобилни форми на медицинска помощ за българите, които живеят в отдалечени и малки населени места и ще работи за улесняване приема на бедните и уязвимите групи до специализирани здравни услуги. Нашата политика ще бъде насочена и към подобряване на комуникацията с ромската общност. **Министерство на здравеопазването** ще проведе обучение на медицински персонал и ромски медиатори, за да повиши качеството на профилактиката и лечението на болести сред ромите.

Правителствената политика ще бъде насочена към развитие на доброволното здравно осигуряване, което отчита индивидуалните възможности и здравен риск за всяко конкретно лице. **Министерството на здравеопазването** ще подпомага развитието на доброволното здравно осигуряване като допълваща част на здравно-осигурителната система в България.

2. Включване на пациента във формулирането на здравната политика и в контрола върху качеството на здравните услуги

По време на целия си мандат коалиционното правителство на Република България ще работи за подобряване здравословното състояние на българските граждани. За да постигнем тази цел, ние ще въведем такива механизми, които ще поставят пациента в центъра на системата на здравеопазването.

Нашата здравна политика ще бъде напълно съобразена с потребностите и изискванията на българските граждани. Правителството ще насърчава подобряването на координацията между **Министерството на здравеопазването**, съсловните и синдикалните организации, сдруженията на общините и гражданите при формулиране на

политиката в областта на здравните услуги, нейната реализация и оценка. **Министерството на здравеопазването** системно ще изучава мненията и предложенията на потребителите за нивото и качеството на получаваните здравни услуги и ще включи потребителите при оценяване на качеството.

За да постигнем по-голяма удовлетвореност на пациентите от предоставяните услуги, ние ще обвържем качеството на медицинските дейности с финансирането им и въведем стриктни правила за контрол върху тях.

3. Увеличаване на средствата за здравеопазване, както и осигуряване по-висока прозрачност и ефективност при изразходването им. Електронно здравеопазване. Справедливо решаване на проблема с неплатените здравни вноски на гражданите.

Коалиционното правителство ще работи не само за увеличаване на процента от БВП, отделян за здравеопазване, но и за подобряване на ефективността от разходваните средства. Ние ще подобрим финансовата стабилност и икономическа ефективност на здравната система като разширим съществуващите и развием нови източници на финансиране.

Ние ще въведем публичност и прозрачност във всички решения и действия, свързани с финансирането на здравеопазването. За постигане на по-голяма финансова яснота по отношение на източниците, разходите и паричните потоци до края на 2006 г. **Министерството на здравеопазването** ще въведе национални здравни сметки. С изграждането на интегрирана информационна система и с въвеждането на лични електронни карти ще осигурим прозрачност и ефективен контрол върху разходите на НЗОК.

Чрез въвеждане на система за финансиране на дейностите от единен платец (НЗОК), с поетапност и темпове съответстващи на наличните ресурси за здравеопазване, ще осигурим равнопоставеност между държавните, общинските и частните лечебни заведения. Ще запазим бюджетното финансиране от **Министерството на здравеопазването** за реализация на национални програми, свързани с лечението и профилактиката на социалнозначимите заболявания.

Правителството осъзнава сериозността на проблема с неплатените здравно-осигурителни вноски и в най-кратки срокове ще извърши категоризиране на лицата с прекъснати здравно-осигурителни права и ще работи за справедливо решаване на техните проблеми.

Министерството на здравеопазването се ангажира с разработване и провеждане на адекватна лекарствена политика, чрез непрекъснат мониторинг на системата за лекарствоснабдяване, включително и върху цените на лекарствата.

Съвместно с **Държавната агенция за информационни технологии и съобщения** ще се изработи и изпълни Национална програма за електронно здравеопазване.

4. Реформа на болничния сектор чрез оптимизация, реструктуриране на болничната мрежа и приватизация

На основата на проведени анализи **Министерството на здравеопазването** ще оптимизира дейността на лечебните заведения. След изработването на национална здравна карта, отразяваща реалните потребности на населението от медицински услуги, ще се извърши реструктуриране на болничната мрежа. При приватизацията на лечебни заведения ще се изработи механизъм за запазване дейността им, както и за запазване интереса на работещите в тях медицински специалисти.

6

Преодоляване на регионалните диспропорции, динамично развитие на регионите

Модернизиране на пътната и железопътната мрежа

Стартиране на изграждането на Дунав мост 2

Активна работа по изграждане на автомагистралите

Подобряване на достъпа до населените места в отдалечени райони с бюджетни средства и с подкрепата на европейските фондове

Създаване на конкурентно селско и горско стопанство

Повече приходи за общините

Подкрепа за създаване на технологични паркове и инкубатори

Укрепване капацитета на държавната администрация на централно, регионално и местно ниво

VI. Преодоляване на регионалните диспропорции, динамично развитие на регионите

1. Намаляване на регионалните диспропорции. Децентрализация и създаване на регионален капацитет за динамично икономическо развитие

Българското правителство ще осъществява активна политика за регионално развитие като част от европейската политика за балансирано и устойчиво развитие на регионите. Нашата цел е да създадем местни общности, в които жителите имат по-висок жизнен стандарт, благоприятни условия на живот и получават висококачествени обществени услуги.

Ние съзнаваме, че пътят към регионално развитие минава през инвестиции, разумно управление на структурните фондове и Кохезионния фонд и съвместните действия на държавните институции за трайно решаване на проблемите в регионите. Днес, всички региони за планиране в България се нуждаят от насърчаване на инвестициите и от структурното им приспособяване, тъй като всеки един от тях е изоставащ в сравнение с европейските региони. Най-големите териториални диспропорции в икономиката на България се отнасят до инвестиционната активност, характеристиките на малкия и средния бизнес, и до заетостта и доходите. Най-големите териториални диспропорции в икономиката на България се отнасят до инвестиционната активност, състоянието на инфраструктурата /пътна, водоснабдителна, телекомуникационна и др./, характеристиките на малкия и средния бизнес, и до заетостта и доходите. Правителството ще предприеме решителни мерки за преодоляване на регионалните диспропорции в икономиката чрез едновременното насърчаване на инвестиционната активност и заетостта в икономически изостаналите региони. Правителството на Република България чрез

Министерството на икономиката и енергетиката ще провежда политика за преодоляване на регионалните диспропорции в икономическата и инвестиционна активност. Министерството ще работи за:

- ▢ изграждане и развитие на индустриални зони за привличане на местни и чужди инвестиции, на бизнес и технологични инкубатори за стартиращи малки и средни предприятия;
- ▢ насърчаването на инвестициите за стартиращия бизнес в регионите с потенциал за развитие на иновативни високотехнологични малки и средни предприятия), на малки и средни предприятия в туристическата индустрия и други приоритетни области на икономическото развитие;
- ▢ развитие на нормативно-правната уредба за прилагане на специфични мерки и схеми за комплексното насърчаване на инвестиционната активност, заетостта и доходите в икономически изостаналите региони;
- ▢ увеличаване законовите правомощията на общините по отношение на приоритетни за регионите проекти с цел насърчаване инвестициите и заетостта на местно ниво;
- ▢ подпомагане на местната власт за подобряване на административния ѝ капацитет за провеждане на мерките по насърчаване на инвестиционната активност;
- ▢ подпомагане предоставянето на услуги в общините, свързани със стартиране на нов бизнес и/или създаването на нови работни места;

- регионално ориентиран инвестиционен маркетинг, със специално внимание към икономически изостаналите региони.

- Привличане на чуждестранни инвестиции в изграждането на хидроенергийни обекти с цел осигуряване на икономическото развитие в граничните райони.

Министерството на икономиката и енергетиката ще работи съвместно с общините за предоставяне на недвижима собственост (терени и сгради) от страна на местните власти за настаняване на малки и средни предприятия, на местни и чужди инвеститори и изграждане на необходимата инфраструктура.

Министерство на труда и социалната политика и Министерство на регионалното развитие и благоустройството ще работят за намаляване на регионалните различия в заетостта и безработицата. Министерствата поемат ангажимент за създаване на условия за регионализация на политиката по заетостта чрез подобряване на капацитета за разработване и реализиране на регионални проекти за заетост и професионална квалификация. До края на 2006 година **Министерството на труда и социалната политика** ще разработи и финансира регионални програми за заетост в областите с високо равнище на безработица. Ще се включат и нови общини в Програмата "Преодоляване на бедността". В резултат на тези действия правителството ще увеличи броя на заетите в регионални програми и проекти.

Министерството на труда и социалната политика, като отчита ключовата роля на социалния диалог в политиката по заетостта, ще работи за стимулиране, укрепване и развитие на публично-частни партньорства за повишаване заетостта на местно ниво. В дългосрочен период МТСП ще проведе активна политика за осигуряването на целенасочена и интензивна помощ за регионите, в които има по-ниски нива на растеж и по-нисък темп на създаване на работни места.

Правителството осъзнава, че модерната икономика налага непрекъснат процес на адаптация на образованието и уменията на работната сила към повишените изисквания. Социално-либерално правителство ще насърчава сътрудничеството между бизнеса, образователните и изследователските институции. Подкрепа ще получат:

- разработването на отворени системи за обучение, регулиращи професионалната подготовка според нуждите на регионалния пазар на труда;

- връзките между работодателите и студентите чрез договаряне на стажове и други форми за придобиване на практически опит по време на тяхното следване в съответствие с потребностите на предприемачите в регионите.

Министерството на регионалното развитие и благоустройството и Министерство на държавната администрация и административната реформа ще работят активно за повишаване на административния и програмен капацитет на местно и регионално ниво за подготовка и реализация на обществено полезни инвестиционни проекти за балансираното регионално развитие. **Министерство на регионалното развитие и благоустройството** ще работи за повишаване на качеството на жизнената среда и намаляване на вътрешно регионалните различия в страната чрез прилагане на програмния подход и с отдаване на приоритет на:

- Подобряване на достъпа на местния и регионалния бизнес до националните и трансевропейските инфраструктурни мрежи;

- Изграждане на пътища до населени места и квартали с ограничен достъп до тях;

▢ Изграждане на водоснабдителни мрежи в населени места без ВиК в районите за целенасочено въздействие.

Съвместно с Министерството на околната среда и водите, Министерството на регионалното развитие и благоустройството ще работи за подобряване на екологичното състояние на територии с натрупани екологични проблеми.

Министерството на регионалното развитие и благоустройството ще работи за териториално развитие и отваряне на националното пространство за решаване проблемите на регионалното и местно развитие чрез трансгранично и междурегионално сътрудничество със страните членки на Европейския съюз, и за преодоляване на проблема "център-периферия".

Министерството на регионалното развитие и благоустройството ще изгради информационна основа за регионалното планиране и управление и ще следи за прилагането на:

- ▢ Регионални планове за развитие
- ▢ Областни стратегии и устройствени схеми
- ▢ Общински планове за развитие

Коалиционното правителство ще работи за обновяване на републиканската пътна и железопътна мрежа и нейното свързване с европейските транспортни коридори, както и за доизграждане и поддръжка на общинската пътна мрежа. Правителството на България ще стимулира развитието на пограничните райони и изграждане на ГКПП и довеждащата до тях инфраструктура с Румъния, Гърция, Турция, Македония и Сърбия и Черна гора. Нашето правителство осъзнава стратегическата роля на трансграничното сътрудничество, което е от важно значение за преодоляване на структурните проблеми на граничните райони от тяхното периферно местоположение.

Ще продължим с модернизация на инфраструктурата на европейските транспортни коридори (№ 4, 7, 8, 9 и 10). Правителствената политика за регионално развитие ще подкрепя реконструкцията и модернизацията на пътната мрежа от II и III клас и общинската пътна мрежа за подобряване на транспортния достъп на регионално ниво до главните транспортни коридори. Автомагистрала "Тракия" ще бъде изградена до края на мандата на правителството. Ще продължим с изграждането на автомагистрала "Струма" и "Марица". До края на 2006 година се ангажираме да изградим 60 км. автомагистрален път.

Ще завършим летище София. Ще започнем с изграждането на новия комбиниран мост на река Дунав при Видин-Калафат (Дунав мост 2). Министерството на транспорта ще продължи с реконструкцията и модернизацията на железопътните линии по общеевропейските транспортни коридори (Драгоман – София –Пловдив-Бургас, Видин-София-Кулата, Мездра – Горна Оряховица, Пловдив-Свиленград).

Основна задача за периода 2005 – 2009 г. ще бъде и завършването на структурната реформа във водния сектор. **Министерството на регионалното развитие и благоустройството** ще работи за осигуряване на съвременни стандарти във водопотреблението при пестеливо използване на ограничените водни ресурси, подобряване на ефективността на водоснабдителните и канализационните системи и качеството на водните услуги.

В дългосрочен период **Министерството на регионалното развитие и благоустройството** ще работи за реструктуриране на икономическата основа на регионите и създаване на конкурентноспособност на основата на икономика на знанието.

Министерството на регионалното развитие съвместно с Министерството на икономиката и енергетиката, Министерство на труда и социалната политика и Държавната агенция за информационни технологии и съобщения, ще:

- ▢ Прилагат схеми за подпомагане в районите за целенасочено въздействие и подкрепа за развитието на малките и средни предприятия;
- ▢ Насърчават инвестиции за изграждане и развитие на технологични паркове и инкубатори за стартиращи малки и средни предприятия;
- ▢ Подкрепят изграждането на регионални кластери и мрежи.
- ▢ Насърчават предприемаческата инициатива чрез изграждането на бизнес центрове за предоставяне на услуги за професионално обучение и услуги за стартиране на собствен бизнес.

Специален обект на подкрепа от правителството в политиката за регионално развитие ще бъде развитието на регионални бизнес мрежи и кластери. Правителството разчита на позитивно въздействие, което кластерите ще имат в регионален контекст за постигане на устойчив растеж в областите на туризма, селското стопанство, горското стопанство и ще насърчава тяхното създаване.

Съвместно с **Министерството на културата, Министерството на регионалното развитие и благоустройството** ще гарантира развитието на туризма при опазване и социализиране на нашето древно културно наследство.

2. Задълбочаване на процеса на децентрализация. Предоставяне на права на общините да определят размера на местните данъци, както и вида и размера на местните такси, заедно със съответстващите отговорности.

Социално-либерално правителство ясно съзнава, че оптималното разпределение на правомощия между централната и местната власт е предпоставка за осигуряване на стабилно и ефективно управление в страната. Чрез финансова децентрализация правителството ще създава условия за ресурсно осигуряване на дейността на регионалните и местните власти, като гарантира справедливото разпределение на ресурсите. Чрез децентрализацията ще позволим самите услуги да се извършват по-близо до гражданите, което е много по-ефикасно. Правителството ще ръководи процеса на децентрализация и чрез **Министерството на финансите** ще продължи процеса на финансова децентрализация и укрепването на финансовата стабилност на общините чрез:

- ▢ Предоставяне на данъчни правомощия на общините по администрирането на местните приходи;
- ▢ Усъвършенстване на системата от показатели за наблюдение и оценка на процеса на финансова децентрализация;
- ▢ Създаване на условия за преодоляване на структурния дефицит в местните дейности по общинските бюджети.

Правителството ще стимулира процеса на децентрализация, местно самоуправление и гражданско участие чрез:

- ▢ Приемането на стратегически документи за децентрализация на функции, фискална децентрализация и разширяване участието на населението в местното самоуправление;

- └─ Приемането на Закон за децентрализацията;
- └─ Приемането на Програма за децентрализация 2006-2010 г.;
- └─ Активно взаимодействие с националното и регионалните сдружения на общините и професионалните сдружения на работещите в местните власти за съвместно и реално участие в процесите на развитие на местната демокрация.

В резултат на тази политика ще бъдат увеличени собствените приходи на общините, подобро качеството на услугите и стандарта на живот в общините. Правителството очаква и повишена инвестиционна активност и ефективност на местните бюджети.

3. Развитие на селските райони в съответствие с практиките на ЕС

Селските райони на България представляват 90% от общата територия на страната и концентрират в себе си 43,6% от населението на България. Земеделieto е една от възможностите за заетост в селските райони, но в бъдеще с реструктурирането на сектора все по-голям акцент ще се поставя на устойчивото и тяхното интегрирано развитие.

Министерството на земеделието и горите е основен участник в провеждането на тази политиката на правителството. Министерството ще работи за:

- └─ Развитие на конкурентно селско и горско стопанство и на основан на иновации хранително-преработвателен сектор;
- └─ Опазването на природните ресурси и защитата на околната среда в селските райони;
- └─ Подобряване на качеството на живот в селските райони.

И трите цели са насочени към подобряване на икономическите и социалните условия в селските райони. Те са ясно ориентирани към подобряване конкурентоспособността на земеделските структури, пазарната ефективност и повишаване на жизнения стандарт. Правителството ще подкрепя развитието на работната сила в земеделието и повишаването на ефективността от аграрното професионално образование и обучение. В рамките на мандата на правителството **Министерството на земеделието и горите** ще разработи Национален стратегически план и Програма за развитие на селските райони за периода 2007-2013 г. Програмата ще допринесе за координирани действия по развитието на селските райони. **Министерството на земеделието и горите** ще създаде информационна система за нуждите на политиката в областта на развитие на селските райони и нейното планиране и ще насърчава активно развитието на биологичното земеделие в България. В същото време поемаме ясен ангажимент за природосъобразно, устойчиво и ефективно управление на горските ресурси, ловната фауна и защитените природни територии. Коалиционното правителство ще работи за повишаване залесеността на страната. **Министерството на земеделието и горите** ще работи за намаляване на площта на невъзобновените сечища и на последиците от ерозионните процеси. Важна цел, която си поставяме е да подобрим екологичните функции и да опазваме биологичното разнообразие в горите.

В резултат на тази политика правителството ще създаде нови възможности за заетост в селските райони както и ще съхрани природната среда чрез прилагането на екологични земеделски практики.

Правителството ще работи в посока към продължаващо изпълнение на поетите в преговорния процес с ЕС ангажименти за изграждане и укрепване на ефективни институции за използването на Структурните фондове и на Кохезионния фонд след присъединяването на

национално, регионално и местно ниво. Ще бъде създадена разплащателна агенция и въведена интегрирана система за администриране и контрол. Основни усилия ще бъдат насочени към повишаване на административния и програмен капацитет на местно и регионално ниво с оглед подготовката и реализацията на ефективни и обществено полезни инвестиционни проекти.

Ще изградим и единен координационен орган за ветеринарно-санитарен и фито-санитарен контрол на вътрешния пазар и на безопасността на храните, както и национална система на контрол за опазване здравето на животните.

За решаване на проблемите със собствеността на земеделската земя и усъвършенстването на поземлените отношения в съответствие със стандартите на ЕС ще започне изграждането на система за идентификация на земеделските парцели, както и ще бъде приет Поземлен кодекс. Правителството ще реструктурира и усъвършенства дейността на ДФ "Земеделие", фонд "Тютюн" и програма САПАРД в съответствие с реформата на Общата селскостопанска политика на ЕС. Като активен фактор в земеделското производство ще бъде привлечена аграрната наука.

С цел управление и стопанисване на горите, гарантиращо устойчиво развитие на сектора, ще бъде приета Национална стратегия за устойчиво развитие на горите и селскостопанската дейност. Ще бъде реализирана програма за възпроизводство на горите по региони и дървесни видове и трайно увеличаване на лесистостта в страната. Ще бъде изградена национална структура за стопанисване на горския фонд и акумулиране на средства за възпроизводство.

7
Решителни мерки срещу организираната престъпност и корупцията

Ускорена съдебна реформа, осигуряваща бързо, ефикасно, прозрачно, справедливо и достъпно правораздаване

Ограничаване на корупцията

Граждански контрол при разходване на обществени средства

Надежден граничен контрол

Ефективност срещу организирана престъпност

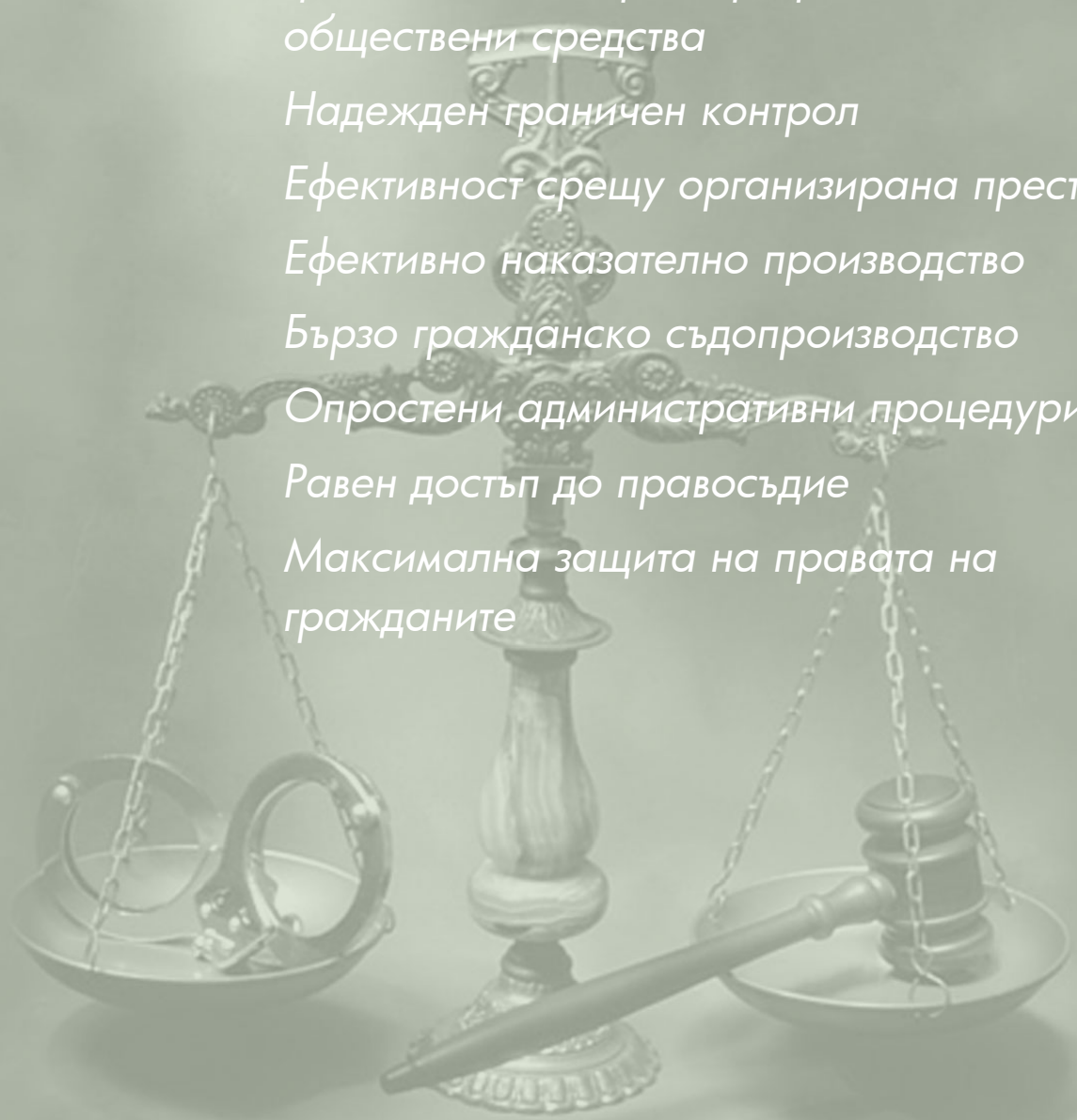
Ефективно наказателно производство

Бързо гражданско съдопроизводство

Опростени административни процедури

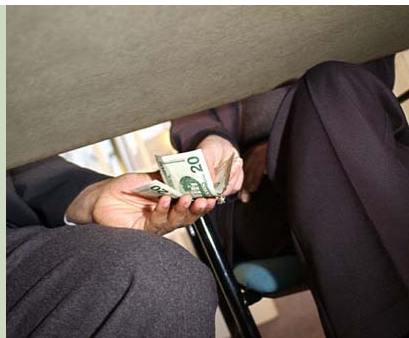
Равен достъп до правосъдие

Максимална защита на правата на гражданите

VII. Решителни мерки срещу организираната престъпност и корупцията. Ускорена съдебна реформа, осигуряваща бързо, ефикасно, прозрачно, справедливо и достъпно правораздаване

VII.1. Решителни мерки срещу организираната престъпност и корупцията

Българското правителство ясно осъзнава, че корупцията представлява сериозна заплаха за основните принципи и ценности на съвременното демократично общество, подкопава доверието на гражданите в демокрацията, разрушава върховенството на закона, представлява отрицание на правата на човека и възпрепятства общественото и икономическо развитие. Постигането на осезаеми резултати в предотвратяването на корупционните практики е важно мерило за успеха на всяко едно правителство, мерило за утвърждаващата се роля на гражданското общество и за въвеждането на съвременни стандарти на прозрачност и демократичен контрол.

Ние ще предприемаме решителни мерки за противодействие и превенция на корупцията чрез създаването на гаранции за прозрачност и отчетност в дейността на държавната администрация, регламентиране на ясни и ефективни правила за взаимодействие между гражданите и служителите в администрацията, увеличаване прозрачността на вземане на решения на управленско ниво, утвърждаване на ценности като почтеност и морал в обществените отношения, разкриване и предотвратяване на корупционни практики, повишаване на общественото доверие в институциите, засилване на гражданския контрол.

1. Решителни мерки за противодействие на корупцията и ограничаване на "сивия сектор" в икономиката

Убедени сме, че за противодействие на корупцията трябва да съществуват ясни граници на допустимото и недопустимо поведение, механизми, които ще създадат неблагоприятна за развитие на корупцията институционална и правна среда, и обществена осведоменост за последиците от корупцията и причините за нейното съществуване.

Правителството на Република България чрез **Министерството на правосъдието** ще провежда политика за развитие на правната и институционална среда за противодействие на корупцията чрез:

- ▢ нормативно осигуряване на инспекторатите с механизми и инструменти за превенция и противодействие на корупцията;
- ▢ нормативно осигуряване и правила за защитата на сигнализиращите за корупция;

- разработване, съгласувано с неправителствения сектор, на нова Национална стратегия за противодействие на корупцията с акцент върху превенцията на корупцията по “високите етажи” на властта;
- обучение на служителите за противодействие на корупцията;
- повишаване на обществената осведоменост относно възможностите за граждански контрол при формирането и разходването на бюджетните средства;
- развитие на институционалната рамка и координация на органите за противодействие на корупцията. Засилване на ролята на инспекторатите.

Министерството на правосъдието, съвместно с Министерството на държавната администрация и административната реформа ще провежда обучение на служителите за противодействие на корупцията.

Министерството на правосъдието ще работи съвместно с Висшия съдебен съвет, Комисията за борба с корупцията към Висшия съдебен съвет и Националния институт за правосъдие за разработването и въвеждането на програми за задължително обучение по професионална етика за всички магистрати и служители в администрацията на съдебната власт.

Министерството на държавната администрация и административната реформа ще работи за ефективна, прозрачна, отговорна и почтена администрация чрез:

- разработване на критерии и процедури за надежден контрол и отчетност на всички нива на работа в администрацията;
- укрепване на капацитета на инспекторатите за разкриване и предотвратяване на конфликт на интереси и други нарушения на служебните задължения;
- създаване и въвеждане на ясни правила за избягване на конфликт на интереси при излизането на служители от държавната администрация и преминаването им на работа в частния сектор;
- развиване на процеса по предоставяне на услуги на “едно гише”, с акцент върху стандартите за обслужване и канали за комуникация и обратна връзка с клиентите;
- продължаване на изграждането на електронно правителство за 24ч./7д. достъп до администрацията;
- задължително обучение по професионална етика за всички служители в администрацията;
- осъществяване на координация за спазването на Закона за достъп до обществена информация и отчетността пред обществото;
- въвеждане на централизирани информационни системи на държавната администрация, като: система за управление на човешките ресурси, документооборот, електронен подпис, национална електронна система за провеждане на търговете за обществени поръчки, електронен регистър “Жалби” и други;
- засилване ефективността на хоризонталния контрол върху работата на административните структури по прилагане на законодателството, свързано с държавната

служба, чрез функционирането на контролно звено в **Министерството на държавната администрация и административната реформа** и съсредоточаване на контрола и санкциониращата дейност в компетентността на министъра на държавната администрация и административната реформа;

▢ мониторинг и анализ на дейността на инспекторатите с оглед разработването на обща Методика на инспекционната дейност.

Министерството на държавната администрация и административната реформа, съвместно с Министерството на правосъдието ще разработи система за антикорупционно сътрудничество между общините, централните органи, медиите и неправителствените организации. Съвместно с всички областни администрации, министерството ще работи за изграждането на обществени съвети за противодействие на корупцията.

Министерството на образованието и науката ще провежда политика, която е насочена към оценка на корупционния риск на всички нива в сферата на образованието. В сътрудничество с всички висши училища ще бъдат предприети конкретни антикорупционни мерки и програми.

Министерството на здравеопазването ще работи за:

▢ създаване на ясни критерии за доказване на случаите при съмнения за корупция в системата на здравеопазването;

▢ разработване и утвърждаване на критерии, гарантиращи максимална безпристрастност и обективност при осъществяване на специализирания медицински надзор върху качеството на извършваните здравни дейности и услуги и достъпа до медицинска помощ, свързани с осъществяването на задължително и доброволно здравно осигуряване;

▢ създаване на механизми, гарантиращи прозрачно, ефективно и целесъобразно разходване на средствата за здравеопазване; в това число – въвеждане на електронно здравеопазване, съвместно с Държавната агенция за информационни технологии и съобщения;

▢ усъвършенстване на ефективността на осъществявания по отношение на лечебните заведения финансов и медицински контрол и регистрация на ситуации на конфликт на интереси в системата на здравеопазването;

▢ създаване и поддържане на система на отчетност, мониторинг, контрол на здравноосигурителните плащания.

Министерството на труда и социалната политика ще предложи на обществено обсъждане идеята за модернизиране на системата за допълнително стимулиране и оценка на дейността на контролните органи. Целта е да се осигури тяхната независимост и обективност и да се обвържат финансовите стимули с резултатите от контролната дейност.

Министерството на икономиката и енергетика, Министерството на държавната администрация и административната реформа и Министерството на финансите ще продължат да разработват и прилагат политиката за ограничаване на административното регулиране на стопанската дейност. Ще продължи и работата по намаляването на лицензионните и разрешителни режими и прехвърлянето на специфични дейности по лицензирането към браншовите организации, като държавните институции се ограничат до контрола, включително върху отказите от издаване на разрешения и лицензи.

Министерството на регионалното развитие и благоустройството ще направи оценка на риска по отношение на приложимото законодателство и процедури, и фактическото им приложение при провеждане на търгове за строителство и ремонт на пътища, включително на процедурите по концесиониране.

Министерството на финансите ще провежда политика срещу финансовите нарушения и ограничаване на "сивия сектор" чрез:

- ▢ повишаване на ефективността на митническия граничен и вътрешен контрол чрез прилагане на информационните технологии и методи за анализ на риска, мобилен и последващ контрол;
- ▢ повишаване ефективността на прилаганите от финансовите органи мерки по защита на правата върху интелектуалната и индустриална собственост;
- ▢ стриктно прилагане на Закона за мерките срещу изпирането на пари;
- ▢ разработване и внедряване на съвременни методологии и техники за разкриване на индикатори за измами, нередности и корупционно поведение, Министерството ще продължи да работи за повишаване на надеждността на финансовата система срещу използването ѝ за изпиране на пари и финансиране на тероризъм, привеждайки българското законодателство в пълно съответствие с международните стандарти в тази област. В дългосрочен период, за гарантирането на трайни отношения на доверие и сътрудничество между финансовите институции и Агенцията за финансово разузнаване, **Министерството на финансите** ще изгради и ще поддържа система за предоставяне на обратна информация от страна на Агенцията към финансовите институции.

Министерството на вътрешните работи ще продължи да води политика по прилагане на решителни мерки срещу организираната престъпност и корупцията, за неутрализиране действията на организирани престъпни групи в страната чрез ограничаване на икономическите им възможности и ефективно наказателно преследване; за ограничаване на възможностите за наркоразпространение в страната и за намаляване на употребата на наркотични вещества; и за ограничаване и активно противодействие на проявите на корупция. Това ще бъде постигнато чрез:

- ▢ повишаване ефективността на работата в зоните за граничен контрол за ограничаване на контрабандата, незаконния трафик на хора, стоки и наркотични вещества;
- ▢ активно противодействие на трафика на наркотици и наркоразпространението;
- ▢ усъвършенстване на система за антикорупционно сътрудничество между държавните институции, неправителствените организации и средствата за масово осведомяване;
- ▢ защита на финансовите средства, получени от европейските фондове, чрез осъществяване на ефективен оперативен контрол върху проекти, реализирани по линия на ЕС;
- ▢ поддържане на активно международно сътрудничество със сродни полицейски служби по неутрализиране на трансграничната организирана престъпност.

С провеждането на тази политика ние ще осигурим по-добър обществен ред и сигурност; ще ограничим действията на организирани престъпни групи и незаконния трафик на наркотични вещества, както и тяхното разпространение. Нашето намерение е българската

*Запазване на прогресивното данъчно облагане върху доходите, запазване на сегашните ставки на данъка върху общия доход и намаляване на техния брой.
Въвеждане в пълен обем на семейното подоходно облагане.*

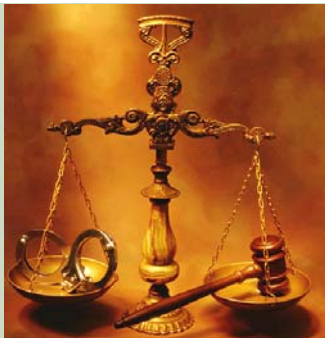
полиция да се утвърди като надежден партньор на европейските структури в противодействието на трансграничната организирана престъпност.

За да изградим доверие и гарантираме предсказуемост на действията си пред обществото, правителството възнамерява да:

- приеме Етичен кодекс на министрите и политически назначението служители в изпълнителната власт

- осигури прозрачност на имуществото на лица, заемащи висши държавни длъжности.

За да противодействаме на корупцията не са достатъчни само институционалните мерки, но и създаване на нов тип политическа и икономическа култура на нетърпимост към нея, а това е невъзможно без съвместните усилия на всички държавни институции, медии и гражданите и българското правителство ще подкрепя всички активните действия за ограничаване на корупцията в държавата.

VII.2. Ускорена съдебна реформа, осигуряваща бързо, ефикасно, прозрачно, справедливо и достъпно правораздаване

Правителството на Република България напълно осъзнава необходимостта от ускоряване на реформата на съдебната система. Ние знаем, че усъвършенстването на законодателната и институционална рамка на съдебната система е изключително важно за българските граждани. Нашето управление ще бъде насочено към изграждане на съдебна система, която в максимална степен защитава правата и интересите на гражданите и обществото и осигурява равен достъп на всички до правосъдие. Укрепването на съдебната система е от особено значение за успешното членство на България в ЕС. Решени сме да работим за утвърждаване на европейските стандарти в българското правораздаването.

С общи усилия трябва да изградим достъпна и прозрачна в своите действия съдебна система, способна да защитава в пълна степен индивидуалните права и свободи на българските граждани. В общоевропейския контекст провежданата от нас политика в областта на правораздаването ще допринесе за укрепване на пространството на свобода, сигурност и правосъдие в целия Европейски съюз.

1. Незабавни, конкретни мерки за ускорено усъвършенстване на нормативната уредба. Реформа в търговското правораздаване и извеждане на търговския регистър от съдебната власт. Обсъждане на възможни промени в Конституцията.

Нашето правителство ще работи за постигане на бързо, ефективно и прозрачно наказателно производство и ще изградим стройна система на разследване, преследване и наказване на виновните. Ще се осигури ефективното прилагане на новия Наказателно-процесуален кодекс чрез обучение за магистратите и системно отчитане на резултатите от дейността им. Във възможно най-кратки срокове ще се измени Закона за съдебната власт в съответствие с Наказателно-процесуалния кодекс. С изменения на Наказателния кодекс ще се декриминализират определени престъпления и ще се систематизират наказанията по нов начин, в съответствие с нуждите на обществото. Ние ще въведем адекватна правна защита на жертвите на престъпления. Чрез законодателни промени ние ще подобрим правното положение на пострадалите в наказателното производство и извън него. Ще въведем механизъм за защита и компенсация на жертвите на тежки насилствени престъпления.

Министерството на правосъдието, съвместно с Висшия съдебен съвет, ще извърши реформа и в административното правосъдие. С приемането на нов Административно-процесуален кодекс и създаването на специализирани административни съдилища ние ще въведем по-опростена, по-достъпна и по-разбираема за гражданите административна процедура, ще защитим правата на гражданите при контактите им с администрацията и ще ограничим условията за корупция.

Ние ще продължим реформата в търговското право, ще подобрим ефективността на търговското правораздаване и ще въведем опростена и ускорена търговска регистрация, осигуряваща прозрачен и лесен достъп до информация. С приемането на Закона за търговския регистър регистрацията на юридически лица ще премине от съдебна в

административна процедура. В съответствие с бъдещото включване на страната ни в Европейския търговски регистър, **Министерството на правосъдието** ще обедини информацията от съществуващите към момента девет регистри в централизирана информационна система за единни регистри. Съвместно с Висшия съдебен съвет, министерството ще създаде самостоятелни търговски отделения в окръжните съдилища. Коалиционното правителство ще предложи и изменения в Търговския закон в частите относно търговския представител и производството по несъстоятелност. С извършените промени ще подобрим съществено инвестиционния климат в България.

2. Функционални промени за ясно разграничаване правомощията на съдилищата, като решаващ орган по съществуващото на спора и на прокуратурата; между органите на предварителното производство; подобряване на координацията и взаимодействието на всички звена

Ние ще работим за прецизиране на баланса между отделните власти. Чрез изменения в нормативната уредба ще се постигне по-ефективно взаимодействие между органите на отделните власти при упражняване на държавната политика в областта на правосъдието и ще се гарантира възможността за осъществяване на взаимен контрол.

3. Процесуални промени за по-голяма бързина и ефективност – възстановяване на двуинстанционното производство по някои категории дела, промени в подсъдността, процесуални предпоставки за бързина и ненужно забавяне на делата. Въвеждане в действие на частното съдебно изпълнение.

Коалиционното правителство ще работи и за повишаване ефективността на гражданското съдопроизводство и оптимизиране на съотношението между установяването на истината по спора и постигане на бързина в неговото решаване с влязло в сила решение. Ще се преуредят производствата по обжалване, ще повишим ролята на първата инстанция и ще организираме приключването на масовия вид дела по бърз и опростен ред. Имаме воля да ускорим изпълнителното производство и да извършим промени в някои особени искиви производства. За да стимулира гражданския и търговския оборот чрез бързо и ефективно изпълнение на съдебните решения, **Министерството на правосъдието** ще въведе в действие частното съдебно изпълнение. Ще се организира дейността на частните съдебни изпълнители по-възможно най-ефективен начин и ще въведем механизъм за адекватен контрол върху тяхната дейност. До края на 2006 г. ще приемем нов Гражданско-процесуален кодекс.

Ще осъществим промени в материалното и процесуалното законодателство, които да осигурят оптимизиране на съдопроизводството по трудови дела. **Министерството на правосъдието** ще анализира резултатите и ще обсъди възможностите за въвеждане на алтернативни средства за решаване на трудови спорове и/или създаване на специализирани трудови съдилища.

Политиката на коалиционното правителство ще бъде насочена и към практическо въвеждане на системата за алтернативно решаване на спорове. Ще се изгради института на медиацията, с което ще се постигне бързо и ефективно извънсъдебно решаване на спорове и България ще се доближи до най-добрите европейски практики в тази област.

4. Организационни промени за повишаване контрола по организацията и движението на делата, изграждане на Единна информационна система за противодействие на престъпността, подобряване квалификацията

Прилагането на правото на ЕС ще повиши потребността от човешки ресурси и материална база за нуждите на правораздаването. През следващите четири години

Министерството на правосъдието съвместно с Висшия съдебен съвет ще работи за укрепване на правоприлагателния капацитет и подобряване на административната дейност на съдебната система. Ще се въведе механизъм за планиране на назначенията в съдебната система. Ще се утвърди конкурсното начало при първоначално назначаване в съдебната система и създадат критерии за оценка на работата на магистратите при повишаване и понижаване в длъжност, които ще гарантират безпристрастна и точна оценка при планиране на кариерата им.

Политиката на правителството ще бъде насочена към внедряване на съвременни информационни технологии в съдебната система. Ще се въведат компютърни системи и мрежово оборудване в съдилищата, които ще осигурят въвеждането на национални информационни системи.

За да повиши разкриваемостта на престъпленията и ефективността на превантивните действия, **Министерството на правосъдието, съвместно с Министерството на вътрешните работи, Министерството на отбраната, Министерството на финансите и Висшия съдебен съвет** ще въведе единна информационна система за противодействие на престъпността, която ще осигури взаимодействие и обмен на данни, свързани с протичането на наказателния процес и изпълнението на наказанията.

Министерството на правосъдието в координация с Висшия съдебен съвет ще работи и за въвеждане на единна електронна система за случайно разпределение на делата, единна национална система за управление на съдебните дела, унифицирана система за управление на работния поток от документи и на единна национална система за издаване на свидетелство за съдимост. По този начин ще ускорим завеждането, движението и приключването на делата, ще подобрим прозрачността на правораздаването, ще ограничим корупцията и ще намалим средната работна натовареност на един магистрат, което ще допринесе за повишаване на тяхната ефективност и качество на работа.

Присъединяване на България към ЕС от 1 януари 2007 г. и пълноценно участие в органите и институциите на съюза
Активна и предвидима външна политика и политика по сигурността

България в Европейския съюз в началото на 2007 година

Ускоряване на реформите

Стриктно изпълняване на правото на Европейския съюз

Защитаване на националния интерес и активна европейска политика

Подсилване на евроатлантическите ни взаимоотношения

Активно участие в гарантирането на международния мир и сигурност

Сътрудничество с нашите съседни

Участие в европейската политика за "ново съседство"

Подкрепа за българските общности зад граница

Ефективни отбранителни способности

Ефективно управление при кризи

VIII. Присъединяване на България към ЕС от 1 януари 2007 г. и пълноценно участие в органите и институциите на съюза. Активна и предвидима външна политика и политика по сигурността.

VIII.1. Присъединяване на България към ЕС от 1 януари 2007 г. и пълноценно участие в органите и институциите на Съюза

1. Приоритетно изпълнение на поетите ангажименти в преговорния процес във всички сектори – своевременно извършване на необходимите реформи за членството в ЕС

България успешно приключи преговорите за присъединяване към Европейския съюз. България подписа Договора за присъединяване на Република България към ЕС на 25 април 2005 г., който беше ратифициран от Народното събрание. Процесът на ратификация от държавите-членки започна и ние сме убедени, че България заслужава без никакво закъснение да стане пълноправен член на Европейския съюз на 1 януари 2007 година. Ние сме горди от индивидуалните усилия на българските граждани и от общите усилия на българския народ за напредъка, който постигнахме през изминалите трудни години. Членството в Европейския съюз създава безпрецедентна възможност за просперитет на българската нация и ние ще даваме активната си подкрепа за изграждането на уверено в способностите си българско общество в ЕС.

Ние се ангажираме със стриктното изпълнение на ангажиментите към ЕС и европейското законодателство. Съзнаваме значението и сме убедени във важността от своевременно извършване на реформите, не само заради членството ни в ЕС, но и за да изпълним програмата си за подобряване на живота на българските граждани и да развием възможностите пред бизнеса. Ние смятаме, че само с успешни реформи ще можем да повишим стандарта на живот в България.

Правителството на Република България се ангажира чрез

Министерството на труда и социалната политика да ускори реформите в социалната сфера.

Министерството ще предприеме мерки за подготовката на българските граждани за свободно движение в рамките на вътрешния пазар на ЕС. За да постигнем това, ще бъде необходимо допълнително усъвършенстване и координация със социално-осигурителните системи на държавите-членки на ЕС. Министерството на труда и социалната политика ще:

□ изпълнява ангажиментите на България към ЕС в областта на социалната политика и заетост;

□ работи за подобряване условията на живот на хората в неравностойно положение и на хората с увреждания;

- продължи да следи за стриктно спазване на европейското законодателство в сферата на защитата срещу дискриминация;

- гарантира ефективното прилагане на изискванията за здравословни и безопасни условия на труд в съответствие с европейското законодателство.

Министерството на правосъдието да ускори съдебна реформа.

Министерството ще работи за осигуряване на бързо, ефикасно, прозрачно, справедливо и достъпно правораздаване, което е в интерес на българското общество. Министерството на правосъдието ще работи за:

- Осигуряване на пълноценно участие на България в областта на правосъдието и съдебното сътрудничество на ЕС и за ефективно присъединяване на страната към пространството на свобода, сигурност и правосъдие;

- Усъвършенстване на системите за алтернативно решаване на спорове и за повишаване ефективността на съдебното изпълнение за защита на правата на гражданите и бизнеса;

- Постигане на пълно съответствие и ефективно прилагане на изискванията на ЕС в сферата на дружественото право за постигане на успех на българските фирми във вътрешния пазар на ЕС.

Министерството на вътрешните работи да продължи реформите в областите на:

- Усъвършенстване на взаимодействието между органите на полицията, следствието и прокуратурата;

- Борбата срещу корупцията и организираната престъпност;

- Подобряване на техническото и информационно осигуряване в системата на МВР;

- Успешно завършване на процеса на пълноправно интегриране в европейското пространство на свобода сигурност и правосъдие.

Министерството на икономиката и енергетиката ще продължи реформите като:

- Осигурява условия за ефективно функциониране на българския бизнес във вътрешния пазар на ЕС;

- Създава условия за участието на българската енергетика в енергийния пазар на ЕС;

- Насърчава комуникационната кампания за разясняване на условията, предимствата и предизвикателствата за бизнеса от членството в ЕС;

- Продължава да провежда активна политика за защита на потребителите.

Министерството на регионалното развитие и благоустройството да реализира приоритетите в сферата на регионалната политика като:

- Създаде предпоставки за балансирано развитие на регионите и ефективно използване на публичните инвестиции и средствата от фондовете на ЕС;
- Подобрява инвестиционния климат;
- Стимулира процеса на децентрализация и укрепи местно самоуправление.
- Изгради и развие инфраструктурата на страната.

Министерството на транспорта да работи за развитие на транспортния сектор като:

- Привежда българското транспортното законодателство в съответствие с европейското право и води активна политика по неговото прилагане;
- Интегрира всички видове транспорт в Общата транспортна политика на ЕС;
- Подобрява конкурентноспособността на различните видове транспорт на вътрешния пазар на ЕС;
- Развива транспортната инфраструктура на страната като интегрална част от Трансевропейската транспортна мрежа и като допълнителен гарант за подобряване на безопасността на гражданите по пътищата.

Министерството на околната среда и водите да реализира политиката по:

- Изпълнение на ангажиментите към ЕС във всички сектори в сферата на Общата политиката в областта на околната среда;
- Интегриране на политиката по околна среда в политиките за развитие на отраслите на икономиката в страната за постигане на устойчиво развитие;
- Намаляване вредното въздействие и предотвратяване настъпването на опасности и щети върху здравето на хората и околната среда с оглед подобряването на качеството на живот на българските граждани;
- Опазване на водите и на подземните богатства и земите като стратегически национален ресурс;
- Съхраняване, опазване и възстановяване на диви растителни и животински видове и генетичните им ресурси, местообитание и забележителни обекти на неживата природа;
- Подобряване на капацитета за реализация за публичните инвестиционни програми в областта на опазване на околната среда;
- Подобряване управлението на отпадъците.

Министерството на земеделието и горите да провежда ефективна политика в областта на селското стопанство като:

- Ефективно усвоява средствата от европейските фондове по прилагането на Общата селскостопанска политика и изпълнява ангажиментите към ЕС;
- Развива ефективен и конкурентноспособен аграрен сектор;

- Подкрепя устойчивото развитие на селските райони;
- Ефективно управлява поземлените ресурси и развива поземлените отношения.

Министерството на държавната администрация и административната реформа да провежда административната реформа като:

Изгради професионален и устойчив административен капацитет на централно, регионално и местно ниво за ефективно и ефикасно управление на средствата от Структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС чрез:

- укрепване на капацитета на Управляващите органи и Междинните звена по Оперативните програми;
- укрепване на административния капацитет на регионално и местно ниво за работата по проекти, финансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС;
- привличане на социално-икономическите партньори.

Дефинира и реализира политики с цел продължаване на модернизацията на държавната администрация в унисон с практиките на държавите-членки на ЕС на централно, регионално и местно ниво чрез:

- приложение на принципите за добро управление, иновативни методи и техники в управлението;
- развитие на човешките ресурси чрез целево обучение;
- развитие на електронното правителство;
- повишаване удовлетвореността на гражданите и бизнеса от предоставяните услуги.

Министерството на образованието и науката да предприеме действия по:

- Разработването мерки за приложение на достиженията на правото на ЕС в областта на взаимното признаване на академичното образование и професионалната квалификация;
- Създаването на възможности за развитие на икономика, основана на знанието;
- Въвеждане на европейското измерение в образованието на всички нива.

Министерството на външните работи да провежда активна политика по:

- Участието на България в Общата външна политика и политиката за сигурност на ЕС и Европейската политика за сигурност и отбрана.

Министерството на отбраната да работи за ефективно участие в изграждащата се Европейска политика за сигурност и отбрана на Европейския съюз.

Министерството на здравеопазването да изпълни ангажиментите към Европейския съюз в сферите на опазване на живота и здравето на хората.

Министерството на културата да популяризира българската култура в Европейския съюз и да насърчава участието ѝ в европейски културни инициативи и програми.

Държавната агенция за информационни технологии и съобщения ще продължи усилията за пълно хармонизиране на законодателната рамка в областта на информационното общество и съобщенията с изискванията на Европейски съюз.

2. Изграждане на административен капацитет, който да позволи ефективно участие и защита на националните интереси в рамките на институциите на ЕС, включително за усвояване на средствата по предприєдинителните инструменти, Структурните и Кохезионния фондове на ЕС

Подготовката и предстоящото пълноправно членство на Република България в Европейския съюз е свързано с нови предизвикателства пред българската администрация. Изграждането и укрепването на административния капацитет за ефективно прилагане на европейското законодателство във всички сфери е сред основните задачи на българското правителство. Ние си поставяме като приоритетна цел осигуряването на пълноценно българско участие в работата на органите и институциите на ЕС, първоначално като активен наблюдател, а от датата на членство - като пълноправен член. Правителството си поставя за цел успешното усвояване на средствата от Европейския съюз, за да създадем по-добра жизнена среда за българските граждани и една по-добра възможност на българските компании.

Министерството на държавната администрация и административната реформа ще продължи да работи за подобряване на административния капацитет. Министерството ще работи за по-голяма прозрачност, контрол и отчетност в администрацията.

Правителството на Република България чрез координационния механизъм по европейска интеграция ще осигури ефективно българско участие в работата на органите и институциите на ЕС чрез:

- ▢ ефективна междуведомствена координация по въпросите на Европейския съюз;
- ▢ укрепване на административния капацитет за участието в работата на органите и институциите на ЕС;
- ▢ ефикасно усвояване на средствата от ЕС в обществен интерес;
- ▢ приемане на Национален план за развитие за периода 2007-2013 г. и Оперативни програми;
- ▢ изграждане на централизирана информационна база данни за мониторинг и контрол на проектите в оперативните програми;
- ▢ засилване на вътрешния финансов контрол за недопускане на злоупотреби с финансовите средства от ЕС;
- ▢ обучение на служителите от централната, областните и общинските администрации за управление на проекти и програми;
- ▢ включване на социално-икономическите партньори във всички етапи на проектния цикъл по оперативните програми;
- ▢ интегриране на системата на държавната администрация с европейската система за услуги на електронното правителство.

3. Превръщане на европейската политика във вътрешна за България политика и пълно възприемане на приоритетите на ЕС

Присъединяването на България в Европейския съюз е свързано с приобщаването на страната към общите политики на Съюза, както и с нейното активно участие при тяхното формиране. Ние съзнаваме, че по този начин политиките на ЕС се превръщат във вътрешни политики на страната. Това допълнително показва необходимост от доближаването на ЕС до всеки отделен гражданин или фирма.

Правителството на Република България ще гарантира постигането на синхрон в политиките и решенията, които се вземат на европейско равнище с решенията, които се вземат на национално равнище. Коалиционното правителство ще работи в съответствие с приоритетите на европейските политики в т.ч. в областта на Стратегията за растеж и работа на Европейския съюз и създаването на европейското пространство на свобода сигурност и правосъдие.

В рамките на провежданата фискална политика ще се осигури в максимална степен национално съфинансиране на приоритетните проекти и програми, финансирани от фондовете на ЕС.

4. Активна международна дейност, насочена към ратификацията на Договора за присъединяване на Република България към ЕС от всички държави-членки

Процесът на присъединяване на страната към Европейския съюз изисква успешното приключване на процеса на ратификация на Договора за присъединяване на Република България към ЕС от всички държави-членки. Българското правителство чрез

Министерството на външните работи и всички останали държавни институции ще активизират своите усилия за:

- ▢ Осигуряване на своевременна ратификация на Договора за присъединяване на Република България към ЕС;
- ▢ Интензифициране на диалога с държавите-членки на ЕС във връзка с ратификацията.

5. Последователна работа за изграждане на образа на България като надежден партньор, който има своя принос в укрепването и развитието на Европейския съюз

С присъединяването към Европейския съюз, България се превръща от страна, прилагаща политиките на ЕС, в страна, която участва в разработването и формулирането на европейските политики и равноправен партньор на останалите държави-членки на ЕС. Българското правителство си поставя за цел да изгради и затвърди образа на България като надежден партньор, който има принос в укрепването и развитието на ЕС.

Едно от условията България да се превърне в надежден партньор е тя да поддържа последователна позиция на различните нива на участие в работата на европейските институции. Правителството на Република България ще изпълнява ангажиментите към ЕС. Ще провеждаме последователна външна и вътрешна политика. Осъзнаваме значимостта на надеждния граничен контрол и въвеждането на европейските практики и стандарти за обезпечаване на сигурна външна граница на ЕС. Важна наша задача е предотвратяването на злоупотреби при усвояването на средствата от ЕС и опазването на финансовите интереси на ЕС. Ще превърнем опазването на околната среда в първостепенна грижа, за да осигурим по-добър живот на българските граждани.

6. Предприемане на ефективни мерки за информиране и ангажиране на широки бизнес и обществени среди в изработването и провеждането на европейската политика на страната

Членството в Европейския съюз не е самоцел, то е в интерес на българските граждани и фирми. Важна цел на правителството ще бъде популяризирането на положителните аспекти и отговорностите от членство в ЕС. Разчитаме на ангажираността, партньорството и помощта на гражданското общество за широкото разпространяване на информацията за ЕС.

Българското правителство ще предприема активни мерки за ефективно участие на страната в общата селскостопанска политика на Европейския съюз. Наша цел ще бъде запазването и засилването на позициите на българското земеделие на европейския и на световните пазари в съответствие с приоритетите и мерките, които се приемат в рамките на ЕС. Успешното участие в общата селскостопанска политика на ЕС е свързано с приемането и стриктното прилагане на европейското законодателство в тази област, както и с осъществяването на комуникационна кампания сред българските земеделски производители за техните права и задължения. Правителството ще предприеме мерки за ефективното изпълнение на законодателството в тази сфера и за разясняване на предимствата и предизвикателствата от участието на България в Общата селскостопанска политика на ЕС. Ние съзнаваме, че развитието на българското земеделие е тясно обвързано с общата селскостопанска политика на ЕС и ще защитаваме интересите на страната при подготовката на новото европейско законодателство в тази област.

Присъединяването на България към ЕС е свързано и с участието на страната в Общата политика в рибарството. С настоящото присъединяване черноморски акватории ще станат част от водите на ЕС, като правителството ще провежда активна политика и в тази сфера.

Правителството чрез **Министерството на земеделието и горите** ще работи за:

- ┐ Пълното въвеждане на изискванията на европейското законодателство в областта на селскостопанската политика;
- ┐ Обръщането на специално внимание на въвеждането на изискванията на вътрешния пазар на ЕС по отношение на ветеринарните и фитосанитарните въпроси, което ще допринесе за подобряване на живота и здравето на гражданите;
- ┐ Ефективното прилагане на механизмите на Общата селскостопанска политика в отделните сектори;
- ┐ Акредирирането на Разплащателната агенция за извършване на плащанията, свързани с Общата селскостопанска политика на ЕС с оглед възможността българските селскостопански производители да се възползват от механизмите на тази политика;
- ┐ Успешното усвояване на средствата от ЕС в областта на Общата селскостопанска политика на ЕС;
- ┐ Активното участие в работата на европейските институции, от които зависи формирането на Общата селскостопанска политика на ЕС;
- ┐ Разпространяването на информация сред бизнеса и гражданите за предимствата и предизвикателствата от участието на България в Общата селскостопанска политика на ЕС, както и на информация за резултатите от заседанията на европейските институции при формирането на политиката на ЕС;
- ┐ Подпомагането на реструктурирането на предприятията за добив, преработка и съхранение на суровини и храни от животински произход и стимулирането на конкурентноспособността на българското земеделие на вътрешния пазар на ЕС.

Българското правителство ще провежда активни мерки и за успешното участие на страната в общата политика в рибарството чрез:

- ┐ Развитието на рибарството и аквакултурите, както и опазването на рибните ресурси в съответствие с Общата политика в рибарството;
- ┐ Пълното въвеждане на изискванията на европейското законодателство в областта на политиката в рибарството;

— По-нататъшното укрепване на административен капацитет в областта на политиката на рибарството;

Успешното усвояване на средствата от Европейския фонд за рибарството.

7. Активно участие в европейски културни инициативи и програми

Правителството ще издига ролята на българската национална култура като носител на собствени ценности в общността на европейските страни. Целта ни е да продължим да популяризираме българското културно наследство и традиции. Правителството на Република България чрез:

Министерството на културата ще работи за:

— Провеждане на политика на активно участие в европейските културни инициативи и програми за интегрирането на български творци и културни продукти в европейския и световен културен обмен.

— Утвърждаване на ролята на България като фактор за развитие на европейската културна политика.

— Защитата на правата на интелектуалната собственост в съответствие с изискванията на европейските и международните стандарти;

Увеличаването на капацитета за участие в програмите и инициативите на ЕС в областта на културата, културната политика и културното наследство.

VIII.2. Активна и предвидима външна политика и политика по сигурността

Правителството на Република България по време на целия управленски мандат ще работи за утвърждаването на страната ни като надежден партньор на държавите-членки на НАТО, ЕС и ОССЕ. Ние вярваме, че провеждането на последователна външна политика и политика по сигурността ще утвърди България като важен фактор в международните отношения и основен източник на стабилност в Югоизточна Европа.

През последните години ние успешно реализирахме основните стратегически цели в областта на външната политика и политиката по сигурността. България се присъедини към НАТО и подписа договора за присъединяване към ЕС. Установихме отношения на тясно сътрудничество и стратегическо партньорство с редица държави, натрупахме и ценен опит като непостоянен член на Съвета за сигурност на ООН и председател на ОССЕ. Коалиционното правителство ще продължи да работи за издигането на международния авторитет на Република България и превръщането ѝ в активен член на Европейската общност и Северноатлантическия алианс.

Ние напълно разбираме новата роля на България в динамично развиващия се свят и през следващите години външната ни политика ще е насочена към просперитета на всички български граждани. Българското правителство ще продължи да работи за:

1. Активизиране на икономическото и културно сътрудничество в Югоизточна Европа

България е основен фактор за стабилност на Балканите. През следващите години ние ще работим за задълбочаване на регионалното партньорство в Югоизточна Европа и ще продължим да бъдем един от основните гаранتي за сигурността в региона. Правителството осъзнава, че пътят към устойчиво развитие и стабилност на региона преминава през евроатлантическата интеграцията на нашите съседи и България възнамерява да бъде водеща страна в този процес. За успеха на тези задачи ние ще провеждаме активна политика на икономическото и културно сътрудничество. Правителството ясно съзнава, че това ще доведе до повишаване на сигурността, ще насърчи развитието на стабилни демократични общества и ще допринесе за икономическото и социално благополучие в региона.

Коалиционното правителство ще работи за реализирането на основните инфраструктурни проекти в Югоизточна Европа.

2. Развитие на активни политически, икономически и културни връзки със САЩ и Русия

Правителството по време на целия си мандат ще продължи да поддържа отношения на стратегическо партньорство със САЩ и да работи за по-нататъшното активизиране на политическите и икономическите връзки между Република България и САЩ. Ние вярваме в

развитието на българо-американското икономическо сътрудничество и в осъществяването на съвместни проекти за реализирането на общите ни интереси и България ще работи за разширяване на сътрудничеството в научния, образователен и културен обмен. Правителството ще подкрепя и доброто взаимодействие с неправителствените организации на нашите държави. Коалиционното правителство ще положи усилия за успешното приключване на преговорите за разполагане на съвместни военни съоръжения в България.

Едновременно с това ние сме убедени във важността от поддържането на приятелски и близки отношения с Русия, Украйна и останалите държави от ОНД и българските дипломати ще работят за разширяване на традиционните връзки на приятелство между нас. **Министерството на външните работи и Министерството на икономиката и енергетиката** ще продължат да работят за задълбочаването на търговско-икономическите връзки между България и Русия. С активното ни взаимодействие с Руската федерация ще допринесем за изграждането на трансевропейските проекти в газовия и нефтения сектор и по този начин ще участваме в гарантирането на енергийната стабилност в Европа. В същото време политиката на българското правителство ще бъде съобразена с диалога НАТО-Русия и ЕС-Русия. Социално-либералната коалиция ще работи и за разширяване на отношенията на стратегическо партньорство с Украйна и ще активизира връзките на България с държави от ОНД. България ще поеме и ясни ангажменти по реализирането на политиката на ЕС за "ново съседство" и по стабилизирането на тази зона.

3. Активизиране на връзките с традиционни и нови партньори от Близкия Изток, Азия, Африка и Латинска Америка

Българското правителство ще води активна политика и по отношение на държавите от Близкия Изток, Азия, Африка и Латинска Америка. През следващите години ние ще задълбочим вече установеното сътрудничество с държавите от тези региони, като едновременно с това ще създадем и нови партньорства.

Министерството на външните работи ще работи за развитие на взаимоотношенията ни с държавите от Близкия Изток и Африка и за активизиране на двустранното сътрудничество. Надяваме се да разрешим и част от въпросите, свързани с неизплатените финансови задължения на някои арабски страни към България.

България ще продължи да дава своя принос за стабилизирането и възстановяването на Ирак и Афганистан.

Правителството осъзнава нарастващото значение на страните от азиатския континент както за развитието на световната икономика, така и за българската икономика. Ние ще работим за разширяване на достъпа до местните пазари и енергийните източници и за привличане на инвестиции и нови технологии. Правителството ще насочи усилията си за установяване на стратегическо партньорство с Япония и Индия и партньорство с Китай съобразно политиката на ЕС. Ще работим и за разширяване на връзките на страната ни с Република Корея и Австралия и с други влиятелни страни от Азиатско-тихоокеанския регион.

Правителствената политика в Латинска Америка ще бъде насочена към продължаване и задълбочаване на традиционно добрите ни приятелски отношения и към търсене на нови възможности за активизиране на търговско-икономическите партньорство.

4. Оказване на грижи за българите и българските граждани, които живеят в чужбина

Ние смятаме, че защитата на интересите на българските граждани в чужбина е наш основен приоритет. По време на целия мандат ние ще оказваме активна подкрепа на българските общности зад граница да запазят и развият национална си идентичност, култура и духовни ценности.

Министерството на външните работи ще защитава интересите и правата на нашите сънародници в чужбина. Правителството има подкрепата на международната общност и твърдо решено да продължава всички възможни дипломатически действия за освобождаване на българските медицински сестри в Либия.

5. Утвърждаване на България като последователен, надежден и предвидим партньор в НАТО

Членството на България в НАТО ще допринесе за сигурността в бъдещето на българските граждани и ние ще продължим да бъдем равноправен партньор на НАТО. Съзнаваме, че за да бъдем равноправен партньор ни е необходима подкрепата на всички българи. Ние разчитаме на това и ще провеждаме активна и предсказуема външна политика.

В условията на глобализация и предвид настъпилите промени в характера на заплахите за международната сигурност, България ще продължи да бъде съюзник в антитерористичната коалиция и активен участник в процесите по гарантиране на международния мир и сигурност. Ще работим съвместно с международната общност, за да отговорим на глобални предизвикателства, като международния тероризъм, транснационалната организирана престъпност, незаконния трафик на оръжие и наркотични вещества, "прането на пари", трафика с хора и нелегалната миграция.

За постигането на тези цели **Министерството на външните работи и Министерството на отбраната** ще гарантират българското участие и интерес при формирането на отбранителната политика на НАТО и ще продължи да изпълнява поетите международни ангажименти.

6. Развитие на ефективни отбранителни способности

Ние вярваме, че в съвременния свят сигурността е ключов фактор за икономическото развитие на всяка демократична държава. Постигането на стабилност и сигурност е важно условие за постигането на националните интереси на България и предпоставка за пълноценното развитие на всеки един гражданин.

Приоритет в работата на **Министерството на отбраната** ще бъде непрекъснатото и адекватно развитие и усъвършенстване на колективните и национални отбранителни способности. Членството на страната ни в НАТО налага извършването на промени в българската система за отбрана. Предвиждаме нейното трансформиране и модернизиране на въоръжените сили.

Отбранителната политика на Република България ще се провежда отговорно и открито, ще бъде основана на широка обществена и политическа подкрепа. Политиката на правителството ще е ориентирана към въвеждането на съвременни методи и практики за подобряване на управлението и функционирането на системата за отбрана и на взаимодействието между институциите в националната система за сигурност и отбрана.

Политиката на **Министерството на отбраната** ще бъде насочена и към изграждането на мобилни, ефективни и всеотрасно осигурени български въоръжени сили, способни да осъществяват отбраната на страната и да участват равностойно в системата за колективна сигурност. Предвиждаме да усъвършенстваме командната структура на въоръжените сили, да подобрим кадровото развитие и да издигнем социалния статус на българските военнослужещи. До края на 2006 г. ще приключим професионализацията на Военновъздушните и Военноморските сили. Този процес ще бъде ускорен и по отношение на Сухопътните войски.

Ние сме уверени, че в технологично отношение българските въоръжени сили значително изостават от нашите съюзници. За преодоляването на този проблем ние ще

ускорим процеса на окомплектоване и усвояване на съвременно въоръжение, технологии и екипировка и ще ангажираме българския научен потенциал. Възнамеряваме да обвържем процесите на модернизация на въоръжените сили с икономическите приоритети на правителството.

VIII.3. Ефективно управление при кризи

Наводненията през последните месеци поставиха България в изключително тежко положение. Хиляди български граждани останаха без домове. Десетки хиляди наши сънародници загубиха имуществото си. Километри пътища бяха разрушени. Дни наред движението в страната беше парализирано. По време на създалата се криза много хора останаха изолирани – без храна, без вода, без ток, без надежда.

Създалата се кризисна ситуация недвусмислено показва необходимостта от целенасочена държавна политика в тази област. Ние вярваме, че българските граждани имат право да очакват по-ефективни и по-навременни действия на правителството в подобни ситуации.

Ние напълно осъзнаваме нуждата от ефективно управление, което да гарантира правата и интересите на българските граждани при кризи, бедствия и аварии. Липсата на структура, отговорна за предотвратяването на кризисни ситуации и неспазването на принципа на единоначалие при управление на кризи водят до некоординирани и бавни действия от страна на институциите. Ето защо ние създадохме **Министерството на държавната политика при бедствия и аварии**, което ще обедини съществуващите ведомства, ангажирани с превенцията, реагирането, управлението и възстановяването при кризи. Министерството ще ръководи и координира всички необходими действия в подобни ситуации.

Ние ще създадем ефективна и ефикасна, адекватно осигурена технически и материално интегрирана система за предотвратяване, подготовка, реагиране и възстановяване при кризи, която да отговори на реалните нужди на българските граждани в подобни случаи.

Нашата политика ще бъде насочена към създаване на унифициран модел за действие при кризисни ситуации, постигане на ефективна комуникация при справянето с кризи, повишаване на прозрачността в действията на администрацията при управление на кризи.

Ще предложим изменения в Закона за управление при кризи и ще предложим на Народното събрание проект на Закон за защита на населението и националното стопанство при бедствия и аварии. В **Министерство на държавната политика при бедствия и аварии** ще се включат, както формированията на Държавна агенция «Гражданска защита», така и тези на Национална служба пожарна и аварийна безопасност. От 1 януари 2006 година Държавна агенция «Държавен резерв и военновременни запаси» преминава като второстепенен разпоредител с бюджетни кредити към Министерство на държавната политика при бедствия и аварии. С оглед изпълнение на директивите за членство на Република България в Европейския съюз ще създадем, съвместно с всички министерства и ведомства Национална система за спешни повиквания, с единен телефонен номер «112».

Министерството на държавната политика при бедствия и аварии ще работи за изграждане на административен и технически капацитет за предприемане на ефективни действия по преодоляване на кризи и защита на критичната инфраструктура в национален и регионален мащаб и ще координира действията между институциите. До края на 2006 г. министерството, съвместно с български и международни консултанти, неправителствени организации и в тясно сътрудничество с държавните администрации, ще разработи Национална стратегия за защита на населението и критичната инфраструктура и Национален план за действие при кризи за периода до 2009 г., която ще бъде предложена за разглеждане на Министерския съвет.

Политиката на министерството ще бъде насочена и към повишаване на уменията и подобряване на подготвеността на органите на държавната власт, юридическите лица и гражданите в страната при подобни ситуации. **Министерството на държавната политика при бедствия и аварии съвместно с Министерството на образованието и науката** ще предприеме действия за подобряване на образованието в средните и висшите училища в областта на гражданската защита. Съвместно със застрахователните дружества ще разработим политики по превенция и повишаване на застрахователната култура на населението. Министерството ще разработи и стандарти за подготвеност при кризи – специфични критерии, на които трябва да съответстват всички държавни администрации.

Предвиждаме държавната политика по бедствия и аварии да се осъществява не само със средства, предвидени в държавния бюджет на Република България, ще насочим усилията си да бъдат привлечени средства, както по линия на програма ФАР, така и международни донорски организации, занимаващи се с управление на кризи от граждански характер. Усилията ни ще бъдат насочени предимно към повишаване на професионалната квалификация на органите, ангажирани с управлението при бедствия и аварии. Успоредно ще се стараем да бъде обновена материално-техническата база на териториалните подразделения. Модернизацията ще се извършва в синхрон с международните стандарти.

Вярваме, че професионално подготвения административен персонал, модерната материално-техническа база и кампаниите по места са залог за успешна държавна политика в областта на бедствията и аварииите. С оглед успешната реализация на всички мерки, свързани с осъществяването на държавната политика при бедствия и аварии ще разчитаме на успешен диалог, както с всички правителствени институции, така и със социалните партньори и гражданските организации.